Pirmas Liet. Dienraštis Amerikoje

Adress:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
TELEPHONE CANAL 1506

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NATIONAL EDITION
RYTMETINE LAIDA

VOL. IV. Kaina 2c. Chicago, Ill., Ketvergas, Vasario-Feb. 15, 1917. Price 2c. No. 39.

Paskandinta amerikiečių laivas

Pertraukimas diplomatinių ryšių tarp Suv. Valstijų ir Austrijos arti

Suv. Valstijų pasiuntinys Belgijoj sulaikytas

Kubos revoliucijonierių vadas užmuštas

PASKANDINTAS SUV. VALSTIJŲ LAIVAS.

LONDONAS, vasario 15. — Panedėlyj paskandinta Suv. Valstijų laivas Lyman M. Law. Žuvo jis nuo vokiečių submarinos torpedos. Aštuoni žmonės laivo komandos išgelbėti.

Delei to Suv. Valstijos gali pertraukti diplomatinius ryšius su Austrija.

PERTRAUKIMAS DIPLOMATIŠKŲ RYŠIŲSUV. VALST. IR TURKIJOS BEI AUSTRIJOS TAIPGI ARTINASI.

WASHINGTONAS, vasario 15. — Washingtono valdžia pasiuntė į Konstantinopolį Suv. Valstijų ambasadoriui Elkus užklausimą, kokis likimas ištiko amerikiečius jureivius, sulaikytus Mažojoj Azijoj. Nuo to laiko, kaip ryšiai tarp Suvien. Valstijų ir Vokietijos tapo pertraukti, Washingtone apie sulaikytuosius nebeaplaikoma jokių žinių.

Toliaus, Washingtone esama tos nuomonės, kad pertraukimas diplomatinių santykių su Turkija ir Austrija atsitiks į keletą dienų.

Turkijoj šiuo laiku randasi virš tukstančio amerikiečių. Ir nors Suv. Valstijų valdžia jau senai reikalavo leisti jiems išvažiuoti iš Turkijos, bet turkai vis atidėliojo Suv. Valstijų reikalavimo išpildymą.
kas jai atsitiko.

SUV. VALSTIJŲ AMBASADORIUS BELGIJOJ SULAIKYTAS.

WASHINGTONAS, vasario 15. — Šveicarijoj aplaikyta žinia, kad vokiečiai paliepė nuimti Suv. Valstijų vėliavą nuo S. Valst. ambasados namų Belgijoj, o patį ambasadorių Brand Whitlock laiko kaipo nelaisvį.

Washingtone delei to diplomatai labai sujudę. Dalykų stovis kas valanda darosi aršesnis.

KUBOS REVOLIUCIJONIERIŲ VADAS UŽMUŠTAS.

HAVANA, vasario 15. — Pranešama, kad pulkininkas Baldomero Acosta, Mariando majoras, kurs vadovavo revoliucijonieriais, turėjusiais susirėmimą su valdžios kariuomene, likęs užmuštas, o generol. Enrique Loynaz, kitas revoliucijonierių vadas, tapęs sužeistas.

REVOLIUCIJA KUBOJE PLĖTOJASI.

NEW YORK, vasario 15. —Ateina žinių, kad revoliucinis judėjimas Kuboje plėtojasi. Tos pačios žinios sako, jogei revoliucionieriai esą įgiję keliatą svarbių pergalių.

SUV. VALSTIJOS NEPRIPAŽINS REVOLIUCIJONIERIŲ VALDŽIOS.

WASHINGTONAS, vasario 15. — Užrubežio reikalų sekretorius Lansing pasiuntė Kubos gyventojams persergėjimą, jog Suv. Valstijos nepripažins jokios valdžios, kuri tik liks revoliucijos keliu įsteigta.

SUV. VALST. ĮSIMAIŠYS Į KUBOS REIKALUS.

WASHINGTONAS, vasario 15. — Suv. Valstijos rengiasi įsimaišyti į Kubos gyventojų reikalus, kad padėjus vietos valdžiai užgniaužti revoliuciją.

REVOLIUCIJA KUBOJE PLĖTOJASI.

HAVANNA, vas. 15. — Majoras Fernandez, revoliucionierių burio komanduotojas Santjago, praneša, kad jisai užvaldęs visą provinciją.

Pranešama, kad užmuštas generolas Acosta, revoliucionierių vadas.

Generolas Gomez, buvęs Cubos prezidentu — revoliucijos galva — bėgąs į Venezuelą.

Valdžios kruizeris Cuba išplaukęs į revoliucijos apimtas vietas veždamas 812 kareivių.

ANGLŲ ATAKOS ATMUŠTOS; 1,200 RUSŲ SUIMTA NELAISVĖN.

BERLINAS, vasario 15. — Anglai atkartotinai atakavo vokiečių pozicijas ant šiaurinio Ancre upės kranto, Francijoj. Vienok visos jų atakos nuėjo niekais.

Vokiečiai ir austrai paėmė keletą rusų pozicijų Meste Canesti sektore. Užgriebtosios pozicijos pasiliko vokiečių rankose nežiurint rusų kontratakų. Daugiau 1200 rusų suimta nelaisvėn.

REIKALAUJA REFERENDUMO KARĖS PASKELBIMO REIKALUOS.

WASHINGTONAS, vas. 15. — Amerkios Darbo Federacijos vardu Gompers pasiuntė Washingtonan kiekvienam senatoriui ir kiekvienam atstovų buto nariui rezoliuciją, kurioj reikalaujama, idant karės paskelbimo klausimas butų paleistas šalies gyventojų nubalsavimui referendumu. Rezoliucijoj, be to, reikalaujama, idant Wilsonas neįveltų šalies karėn.

AMERIKOS KARIUOMENĖ VĖL ĮSIVERŽĖ MEXIKON.

HACHITA, N. M., vasario 15. Suv. Valstijų raiteliai ir vėl įsibriovė Mexikos teritorijon. Šiuo kartu jie vejasi meksikiečius banditus, užpuolusius vakar gyvenančius Mexikos parubežiu Suv. Valstijų gyventojus ir suėmusius tris jų nelaisvėn.

SANTYKIAI AŠTRĖJA.

WASHINGTON, vasario 15. — Suv. Valstijų santykiai su Vokietija aštrėja. Vokietija vis dar atsisako paliuosuot Suv. Valstijų piliečius-jureivius, plaukusius suimtuoju anglų laivu Yarrowdale.

ANGLIŲ STOKA VIENOJ.

Teatrai ir kavinės uždarinėjama vakarais. Gatvekarių vaikščiojimas sumažinta.

VIENA, vasario 15.—Delei anglių stokos Vienoje valdžia įsakė uždaryti visus teatrus nuo 9 val. vakaro, restauracijas ir kavines nuo 10 ir 11 val. Gatvekariams leidžiama vaikštinėti tik nuo 5 iki 9 val. ryto ir nuo 5 iki 8:15 val. vakaro. Dienos laiku leidžiama vaikščtinėti tik tiems karams, kurie komunikuojasi su geležinkelių stotimis. Abelnai, visoks anglių sunaudojimas sumažinta ant 50 nuošimčių.

VOKIEČIAI NEMANO NUSILEISTI.

LONDONAS, vasario 15. —Iš Amsterdamo pranešama, kad didžiumoje Vokietijos laikraščių gyvai diskusuojama naujoji Vokietijos jurų politika. Žinia sako, kad neutralių šalių laivai, plaukiantieji paskelbtąja karės juosta ima ant savęs visą atsakomybę už galimus pavojus. Vokiečiai žada neskandinti tik kariškų neutralių šalių laivų, lydinčių savo pirklybinius laivus, jie tečiaus neatsakysią, jei tie laivai paskęs nuo minų.

SUTEIKTA MOTERIMS PREZIDENTO RINKIMŲ TEISĖS.

COLUMBUS, vasario 15. — Ohio senatas 19 balsų prieš 17 priėmė praėjusį nesenai žemamjam bute Reynoldo bilių, sutėikiantį šios valstijos moterims balsavimo teises. Belieka dabar po biliumi pasirašyti gubernatoriui ir jis taps įstatymu.

A. Olszewskio Banko depozitorių susirinkimas.

Vakar, šv. Jurgio svetainėj įvyko Olszewskio privatinio banko depozitorių susirinkimas. Atidarė susirinkimą 7:40 v. v. Referree S. C. Eastman. Jisai užreiškė geidžiąs žinoti, kaip depozitoriai mano — ar jie nori likvidavimą Olszewskio banko reikalų pavesti tam tikslui išrinktiem trustisam, ar teismo paskirtam receiveriui.

Po to pasirodė Olszewskis. Jis pranešė, kad depozitorių pinigų jo bankoj yra į $592,000; gi banko turtas nešas $771,000. Tokiu budu perviršio esama $150,000. Ir jei depozitoriai sutiksią taikyties su juo, tai jisai išmokėsiąs tuojaus visiems depozitoriams po 50% indėtųjų pinigų, o vietoj kitų 50 nuošimčių išduosiąs tam tikrus certifikatus (raštiškus pasižadėjimus), kuriuos galima bus realizuoti, kaip banko turtas taps išparduotas.

Olszewskis pabaigė.

—Žalty—pasigirdo moteriškas balsas salėje.

—Žalty—dar sykį, dar kitą sušuko tas pats balsas.

Kilo triukšmas...

Val pasirodė [illegible], kuris paprašė susirinkusiųjų nusiraminti ir pasakyti savo nuomonę.

Paskui antru kartu prabilo į susirinkusius Olszewskis. Pasisakė, kad subankrutijus Tananevičiaus bankui, ir jam pasidarę trumpai. Žmonės puolę imti pinigų. Visiems iškarto negalėjęs jo bankas ištekti atlyginti, o didieji miesto bankai, įbauginti privatinių bankų bankrutais, nebeskolinę jam pinigų. Bėgę, girdi, jie nuo jo, kaip velnias nuo kryžiaus.

Užsiminė Olszewskis ir apie organizavimą state banko. Esą, kaip pasisekė suorganizuoti State banką, tai jau į jį kitaip pažiurėję ir stambieji piniguočiai, ir jis jau gavęs pasikolinti 90,000 dolerių.

Su tais $90,000 jam pavykę sudaryti apie $300,000 grynais pinigais, kuriais jis galėsiąs išmokėti po 50 nuošimčių dabar tuojau, o kitą dalį paskiau.

Olszewskis paprašė depozitorių pasirašyti ant tam tikrų blankų, jei jie nori, kad jo banko reikalus likviduotų trustisai. O jei depozitoriai nepasirašys, tai likvidavimą paimsiąs teismo paskirtasai receiveris, ir nė jisai—Olszewskis su depozitoriais, nė depozitoriai su juo — Olszewskiu nebeturėsią jokių reikalų.

Tuo ir užsibaigė susirinkimas. Rep.

BRUGES, Belgija, vasario 15. — Šešiolika vaikų, kurie važinėjo ledu pačiužomis, užmušta bombomis, numestomis iš talkininkų aeroplanų.

VOKIETIJOS KONSERVATORIAI PRIEŠINGI LENKIJOS NEPRIGULMYBEI.

STOCKHOLM, vasario 15 — Vokietijos konservatiškieji elementai yra priešingi Lenkijos neprigulmybei. Jie reikalauja, idant vokiečių užkariautoji Lenkija visa butų prijungta prie Vokeitijos. Mat bijomasi, kad neprigulmingos Lenkijos simpatijos, karei pasibaigus, bus Rusijos pusėje. O kita vertus, nors ir gavo lenkai neprigulmybę, bet mažai jų stoja į vokiečių kariuomenės eiles.

IR ŠVEICARIJOJ STOKA MAISTO.

BERNE, Šveicarija, vasario 15. — Šveicarijos valdžia įveda ir Šveicarijoj pasninkų dienas. Be to cukrus, ryžiai ir kitokie maisto dalykai bus išdavinėjami tik ant korčiukių, o viešbučiuose aprubežiuojama skaitlius valgių, kuriuos galima išduoti vienai ypatai. Vokiečių submarinų karė sumažino įgabenimą maisto į Šveicariją, del to ir reikia ekonomiškiau naudoti jį.

SKANDINAVŲ ŠALIS PROTESTUOJA PRIEŠ VOKIETIJĄ.

COPENHAGEN, vasario 15. — Norvegija, Švedija ir Danija inteikė vokiečių pasiuntiniams, esantiems tose šalyse, vienokias notas, kuriose protestuojama prieš Vokietijos ir Austrijos jurų politiką, nuo kurios ypačiai sunkiai atsiliepia ant neutralių šalių pirklybos.

DAR VIENAS "FIELD-MARŠALAS."

BERLINAS, vas. 15. — Vokietijos kaizeris suteikė augščiausią savo armijos "činą" Austrijos imperatoriui Karoliui. Jisai paskyrė jį fieldmaršalu Vokietijos armijos.

VIS TIE VOKIEČIAI KALTI.

LONDONAS, vasario 15.--Ant Kubos salos revoliucija. Anglai mano, kad revoliucija kilus ačiu vokiečių agentų darbui. Vargšai tie anglai: jiems tie vokiečiai visur sapnuojasi.

VOKIETIJOS AMBASADORIUS APLEIDO SUV. VALSTIJAS.

HOBOKEN, vasario 15.—Vakar, buvęs Vokietijos ambasadorius von Bernstorff, įsėdo laivan, Frederick VIII, kurs turės nuvežti jį į Vokietiją. Laivas Frederick išplaukė 4 valandą po pietų.

VOKIETIJOS KARĖS IŠLAIDOS $15,000,000,000.

LONDONAS, vasario 15. — Vokietijos karės skolos pasiekė išviso 60,000,000,000 markių (apie $15,000,000,000).

Iš Darbo Lauko.

Janitorių Streikas.

Janitorių streikas tebesitęsia. Vis naujų ir naujų darbininkų ir darbininkių meta darbą. Vis sunkesniu ir sunkesniu darosi manadžerių padėjimas. Vis aštresni ir aštresni ginčai kįla tarp jų. Vieni jų nori jau taikyties, kiti-gi reikalauja dar pasilaikyt, mažu išsigąs darbininkai, mažu pavyks suardyti kaip nors jų vienybę, kaip nors apgauti juos.

Streikininkai ir streikininkės! Laikykitės vienybėj! Pergalė nebetoli, nes kur du pešasi, ten trečias laimi. Jei manadžeriai nebesutinka, tai kaikurie jų greitai atsimes nuo savo, nuo bosų unijos ir ims taikyties su jumis. O kaip tik susitaikys pirmieji, tai ir likusiems nebebus ką daryti, ir jie turė užsileisti.

Streiko naujienos tokios: streikuoja šiuo laiku maždaug apie 5000 žmonių. Iš to skaitliaus — apie 3,000 vyrų ir apie 2,000 moterų. Daugelis skebų meta darbą ir prisideda prie streikuojančiųjų. Moterų unijoj jau yra įsirašiusios daugiau kaip 600 moterų. Samdytojai [illegible] biliais. (Tegul sau vežioja — o ryto, poryt vietoj automobilių jie jau kojomis spardys juos). Keturių namų manadžeriai, kaip jau vakar buvo pranešta, susitaikė ir darbininkai ten sugrįžo į darbą.

Moters, lankykit mitingus, kurie atsibuna adresu: 230 N. Clark St., 2 lubos.

Streik.

SUSTREIKAVO PROSYTOJAI.

CHICAGO. — Sustreikavo International Tailoring Co. prosytojai. Mat firma buvo užtikrinus, kad bus jiems mokama savaitinės algos. Bet firma pagalios permainė savo pažadus ir atidavė dirbti nuodaliai.

Matomai žmonės nenori jau atsiduoti malonei samdytojų, nes pabrangimas maisto verčia mąstyti apie geresnius budus, kad daugiau galėjus uždirbti.

Moteriškų drabužių siuvėjai dar nesustreikavo. Vedama dar derybos.

Koresp.

DARBININKŲ SUTARTIS

CHICAGO, Ill. — United Garment Workers pabudo tik dabar, kada jąu kiti turi seniai tas darbo sąlygas, kokių jie tik dabar jieško. Jie padarė sutarimą su 10 mažų dirbtuvių, kurios daugiausia kontraktus turi paėmę nuo kitų firmų.

Sutarimas yra padarytas ant 48 valandų darbo į savaitę ir pakėlimo užmokesnio nuo 7 iki 8 nuošimčių. Tai matote, koks skirtumas tarpe A. C. W. of A. ir U. G. W. of A. organizacijų. Kada A. C. W. of A. gauna jau net 15 nuošimtį pakėlimo algų, tai U. G. W. of A. gauna tik 7-8. Tiesa, nereikia nė stebėties, nes jie negali darbdaviams nieko užkenkti, kadangi neturi jokios spėkos. Koresp.

UNIJOS VIRŠIŲNINKAI KALTINAMI.

NEW YORKAS. — Barnett Engel, buvęs prezidentas International Ladies Garment Workers of the World ir Wm. Levine, biznio agentas tos pačios organizacijos, prisipažino, kad jie neteisingai liudiję.

Savo prirodymais tie du liudininkai paliuosavo 38-is žmones, kurie buvo kaltinami.

Savo prisipažinimuose jie pasakę, kad duodami paliudymus Grand Jury prieš priešingą organizaciją jie davę neteisingus parodymus ir tai daryti juos privertęs tulas detektivas Max Sulkers. Tas pats detektivas yra taipgi kaltinamas ir pastatytas po $25,000 bondsu iki teismui.

LAIMĖTA LEGISLATURAJ MINIMUM ALGŲ NUSTATYMAS.

NEBRASKA. — Yra užminimum algų skalę moterims. Bilius perėjo žemesniajame bute 58 balsais prieš 36. Pagal to biliaus mažiausia turės but mokama $9.00 į savaitę moterims, kurios yra senesnės, kaip 16 metų. Mergaitėms, kurios yra jaunesnės, negu 16 metų, turės but mokama ne mažiau, kaip $6 į savaitę. Tikimasi, kad tas bilius bus priimtas ir senate.

Nebraskos valstija duoda pavyzdį. Gerai butų, kad kongresas nustatytų minimum algas visų Suv. Valstijų darbininkams.

Nesenai tapo išleistas atsišaukimas į visus samdytojus pradėt amerikonizavimo darbą ir platinimą "apšvietos" tarpe ateivių darbininkų. New Yorko Evenig World savo editoriale pasakė: "Daug samdytojų yra pilnai persitikrinę, kad apsimoka pašvęsti laiko suteikimui pradinio mokslo ateiviams darbininkams. Mat, darbininkai pasimokinę lieką geresni ir mažiau streikuoją." Todel bilius bus įneštas į New Yorko valst. legislaturą. Senatoriai Charles C. Lockwood ir Abraham Goodman kalbamame biliuje reikalaus, kad viešos mokyklos New York valstijoj butų panaudojamos platinimui pilietystės ateivių tarpe. Sako, niekad nebuvo jaučiama tokio reikalingumo traukti ateivius tapti šios šalies piliečiais, kaip šiuo momentu. Atsišaukime kalbama, kad visa inteligentija prisidėtų suradimui priemonių pasekmingesniam ateivių amerikonizavimui. Koresp.

Laiškai iš Lietuvos.

Pajieškojimai giminių Amerikoj.

"Tėvynės" Redakcija gavo iš vokiečių užimtos Lietuvos daugybę laiškų, adresuotų gyvenantiems Amerikoje giminėms ir pažįstamiems. Žemiau išspausdiname tuos giminių pajieškojimus. Tie, kuriems tie laiškai priklauso, kreipkitės į "Tėvynės" Redaktorių V. K. Račkauską, 307 W. 30th St., New York, N. Y., nurodydami laiško numerį.

276. **Luise Daman-Biederman,** iš Ventpilės (Vindava), jieško **Mrs. J. Peterson;** praneša, jog tėvas serga; laiškas rašytas latviškai.

27ę. **Jurgis Birunas,** iš Skiautariškių, jieško **Mykolo Biruno** (Lewiston, Me.); brolis serga.

278. **Jokubas Burokas,** iš Vilkmergės, jieško **Kazim. Buroko** (Racine, Wis., 610 7th Str.). Prašo pašalpos.

279. **Kazim. Budreviče,** iš Rokiškės, jieško sunaus **Juozo Budrevičiaus** (Lawrence, Mass.)

280. **Juozapas Čelkis,** iš Eržvilkių, jieško **Stanislovo Janušo.**

281. **Johanna Chodakiewicz,** iš Kauno, jieško savo vyro **Jono Naginionio** (ir rašo, kad tėvas nori atvažiuoti).

282 ir 283. **B. ir Ant. Čiužai** iš Šiuraičių, nuo Švėkšnos, jieško **Jono Sprogio** ir rašo, kad visi yra vargingame padėjime (2534 W. 15 Place, Chicago, Ill.?).

284. **P. Daubara,** iš Meištų jieško **Justino Daubaro** (Car Dell, Sack., Can.); praneša, jog mirė J. Sabas; prašo pašalpos.

285. **P. Daubara,** iš Meištų jieko W. Babušio (Cal Dell Sask., Can.).

286. **Anėlė Dirvinskaitė,** iš Raseinių, jieško **Petro Umanto** (Cantera Francesa, Los Pinos, Argentina).

287. **Jonas Doveika,** iš Pagervių, nuo Akmenės, jieško savo dukters **Brigitos Doveikiutės** ir prašo pašalpos.

288. **Michailina Dudežinski,** iš Slišų, nuo šakių, jieško **Nikodemo Norkaus** (Roche Harbor, Wash., Box 33).

289. **Katarina Dambrauskienė,** iš Šilagalių, Panev. pav., jieško **Povylo Daniuno** (Orchard Lake, Mich.).

290. **Jadvyga Dagniel,** nuo Jurburko, jieško **Vinco Ausinkaičio** (New Haven, Conn., 299 Walla str.); tėvas serga.

291. **Fr. Dambrauskas,** iš Krepštų, nuo Žarėnų, Telšių pav., jieško **Miss Just Dombrowsky** (198 Pulaski st., Brooklyn, N. Y.).

292. **Pilypas Dovkindas,** iš Nagorskių, Telšių pav.; jieško **Stanislovo Mačuko** (Rei Mondswill, Mo.?).

293. **Felicija T. Eidynt,** iš Telšių jieško **Juozo Daugverkio** (?) (21 Wilford str., New Britain, Conn.).

294. **Aleksan. Franckeviče,** iš Girštupių, jieško **Simono Jakupčionio** (1811 Oregon Ave., Cleveland, Ohio).

295. **Rozalija Goiševska,** iš Kauno, jieško **Jono Margio** (Scranton, Pa.).

296. **Uršulė Gadeikienė,** iš Kuršėnų, jieško **R. Gedeikio** (Mt. Carmel, Pa., 320 So. Poplar str.); reikia pinigų.

297. **Jonas Gilis,** iš Šiaulių jieško **Juozo Bekerto** (Lester, Pa., P. O.).

298. **Ona Grigaliunienė,** iš Pakiškių (Miškinė), jieško **Pr. Grigonio** (53 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.); prašo pašalpos.

299. **Ona Grigalius,** iš Joniškės, jieško **Povylo Grigaliaus** (1103 Braddock ave., Braddock, Pa.).

300. **Stanislovas Gurskis,** iš Rojunų, nuo Panevėžio, jieško **Antano Gurskio** (Brooklyn, N. Y.).

301. **Marija Inamaitis,** iš Kalnėnų, jieško **J. J. Inamaičio** (4 Curtis Str., Naugatuck, Ct.).

302. **Marija Jastingienė,** iš Baisoga'es, Pašušvio, jieško **Konstantino Mežocho** (Windsor Lock, Conn., Box 766). Rašo: "Pinigus priėmiau. Jusų žmonos nėra Karalinėje, išvažiavo į Rusiją su kitais."

303. **Kazimieras Juozapaitis,** iš **Promenilių** (nuo Pašušvio, Šiaulių pav.), jieško **Jono Starolio** (1137 Laurel str., Pittsburgh, Pa., N. 5). Rašo, jog reikia greitos piniginės pagalbos.

304. **Veronika Jokubaitis,** iš Kviecianų (nuo Kretingos), jieško **Liudviko Jokubaičio** (Bensbush, W. Va., Box 58); prašo pašalpos.

305. **Jurgis Jokubauskis,** jieško **Antano Kleivos** (T. Nomas, W. Va., Box 517); prašo pašalpos

306. **A. Joseph,** iš Kretingos (Polangesnstrasse, N 1), jieško **Franko Freeman'o** (Des Moines, Iowa, 921 W. 2nd str.); prašo pašalpos.

307. **Julija Judeikis,** iš Tuleišių, nuo Akmenės, jieško **Stanislavo Juodeikio** (469 Collinsville ave., East St. Louis, Ill.).

308. **Elena Juškevičienė,** iš Periigių, nuo Šaukėnų-Kuršėnų, jieško savo vyro **Augustino Juškevičiaus** (Lewiston, Me., Box 35). Rašo: "Mums labai reikia pinigų, jei gali; esame sveiki"

309. **Antanas Jurkšus,** iš Williampolio (Georgenburgstrasse, N. 106), Kauno gub., jieško **Igno Jurkšaus** (2112 Jackson ave., Scranton, Pa.) ir prašo piniginės pašalpos.

310. **Andrius Jurevičius,** iš Panemunėlės, jieško **Mykolo Jurevičiaus** (Coketon, W. Va., Box 168). Rašo, jog tėvas mirė ir reikia pašalpos.

311. **Petrė Gudauskienė** (ar -iutė), iš Plungės, Kartinos gatvė, N. 16, jieško **Leono Miklovo** (3285 Lexington str., Mason City, Iowa) ir prašo pašalpos.

312. **Emilija Kudirka,** iš Kuderevičiznos, Post Dombrova, gub. Grodno, jieško **Liudviko Kudirkos** (Kuderkas, Elizabeth, N. J., 155 Cloack Place (ar Klak?); prašo pašalpos.

313. **Veronika Kocin,** iš Polekėnų, nuo Jurbarko, jieško **Jono Kucino** (Montreal, Can., B. A., 164 Kyde str.) Rašo: "Mums reikia pinigų. Duktė Bronislava mirė.

314. **Anna Kuczewska,** iš Vladislavovo, jieško **Jurgio Pusdešrio** (Millinocket, Me., 366); prašo piniginės pagelbas.

315. **Ona Karpovič,** iš Žyžmarių, nuo Kaišedarų, jieško **Vladislavo Karpavičiaus** (Lincoln, N. H., Box 212 U).

316. **Karolina Karvelis,** iš Šaduvos, Ponewieschstrasse, 8, jieško **Miss Kerevičiutės** (195 North str., Brooklyn, N. Y.) ir prašo pagelbos.

317. **Petronėlė Kasparaitė,** iš Čipirikų kaimo, nuo Kuršėnų, jieško **Juozapo Kasparo** (Kenosha, Wis., 922 Denn str.). Prašo greitos pašalpos.

318. **Juozapas Kodis,** iš Seirių, nuo Kuršėnų, jieško **Juozapo Kodžio** (Montreal, Can.); prašo pašelpti.

319. **Vincenta Kazlauskienė** (ar -iutė?), iš Luknikų, Trischkenstrasse, pačtas Kuršėnai, jieško **Dominiko Kazlauskio** (Lincoln, N. H., Box 556).

320 ir 321. **Marė Kirmelevičienė,** iš Kišiniškių, nuo Vilkaviškių, jieško **Jono Kirmelevičiaus** (Scranton, Pa.). Rašo, jog reikia pagelbos ir duktė serga.

321a. **Veronika Kiršienė,** iš Užpelkių, nuo Kuršėnų, jieško savo dukters **Onos Kiršiutės** (11 Knox str., Lewiston, Me.).

322. **Vincentas Kiašis,** iš Dolna Avanta, nuo Utėnos, jieško **Jono Kiauses** (20 Green Lane, Brooklyn, N. Y.)

323. **Magdelena Keiraitis,** iš Kazliškių, nuo Kauno, jieško **Kazimiero Staniulio** (South Sagin?). Reikia pinigų.

324. **Barbora Kubilsky,** iš Strimiškių (nuo Vilkaviškio), jieško **Rou. Cunnoh.** Praneša, jog serga.

325. **Jonas Kripaitis,** iš Vilniaus, Ostrobramska gatvė, N 434, jieško **Juozapo Kripaičio** (Elizabeth, N. J., 151 First str.); prašo pašalpos.

326. **Franc. ir Apolonija Klimai,** iš Raseinių, jieško **Ag. Klimiutės** (Bayonne, N. J., 14 East 22nd str.).

(Toliau bus).

$5 Spacialiai $5

Šis apgarsinimas yra geras už $5.00 del bile kurso imamo šiame mėnesyje Musų Mokykloje.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. KASNICKA, principalas.
118 N. La Salle St. Kambarys 416-417 Prieš City Hall

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Chicago, Ill.
Atdara: Utarninko, ketvergo ir subatos vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare po numeriu
1544 MILWAUKEE AVE., Chicago

Ar Esate Amerikos Piliečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25c.

Toji knygelė sutaisyta anglų ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaikymui kvotimo.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Iškilmingas Maskinis Balius

Su turtingu programu rengia
LIET. MOTERŲ APŠVIETOS DRAUGIJA
Subatoje, Vasario=Febr. 17 d., 1917 m.
MILDOS SVETAINĖJ, 3138 So. Halsted Street.

Tikietus galima gauti pas komitetes sekamose vietose, išanksto po 25c.: Satkauskienė, 3423 So. Halsted St.
Misčikaitienė, 3500 So. Emerald Ave.;
Radzevičiutė, 8363 Kerfoot Ave.;
Balickienė, 3543 So. Union Ave. Prie durių po 50c. tikietas.

Šitam baliui yra paimtos abidvi Mildos svetainės, todel bus galima ramiai laiką praleisti. Kaip yra žinoma L. M. A. Dr. visuomet parengia puikius vakarus ir kiekvieną atsilankiusį užganėdina. Ir šis Maskaradinis Balius yra rengiamas dar atidžiau, kad padarius jį žingeidesniu ir smagesniu, todel meldžiam atsilankyti kuoskaitlingiausiai. Bus duodama ir daugybė dovanų tiems, kurie bus navatniausia apsirengę, todel nepraleiskite progos.

Pradžia 7 val. vakare.

Kviečia L. M. A. Dr-jos KOMITETAS.

Pabraižos

Kelionė tiesiąja linija.

Draugė Laisvė tik tiesiąja linija eina. Eina ji tiesiąja linija ir kraupiai žvalgosi į Philadą.

— Laisve... čirkštelėja žvirblis draugės Kovos pastogėj.

— Ne, ne!... Mes... Laisvė... pilnai pritaria draugės Kovos pozicijai... Laisvė stovi tarptarptautiniais pamatais... Laisvė eina tiesiąja linija...

Kripu-kripu-kripu!

Balsas iš Philados:

— Laisvė!...

— Tigi, tigi... Mes... Laisvė kaip tik tą pačią poziciją gina kaip ir draugas Kapsukas... Laisvė nei ant jotos neiškrypo iš tiesiosios linijos... Laisvė... atmeta vingių vingiais suparalyžuotą Kautskio taktiką... Laisvė kaip ėjo taip ir eina tiesiąja linija...

Kripu-kripu-kripu...

Darbas ir kapitalas.

Vienas žymiausiųjų Chicagos lietuvių privatinių bankininkų duoda šitokią definiciją darbo ir kapitalo:

Kapitalas tai pinigai, kuriuos privatinis bankas priima iš depozitorių; o **darbas** — tai depozitorių suvartojamos pastangos, kol savo pinigus iš privatinio banko atsiima.

Dabar jiems bus progos.

Girdėjau, kad kunigas Mockus esąs jau Chicagoj ir rengiasi griešnikams, nei tas Billy Sunday, pamokslų sakyti. Betgi žmonės sako, kad niekas taip jo pamokslais nesiinteresuoja, kaip kiti jo konfratrai kunigai. Tai labai gali but. Juk kada kun. Mockus sakė pamokslus Laukegane, tai kunigas Krušas dagi iš Chicagos vyko ten pasiklausyti. Kiti kunigai irgi buvę prisirengę važiuoti, ale gaspadinės neleidusios.—**Pabraiža.**

—Memphis Commercial-Appeal.

Europos auka neapykantos aukurui.

TELEPHONE YARDS 2721
DR. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago
Kertė 33-čio Pl. ir Morgan St.

'BIZNIERIUS'

A. Petratis

Angliškas žodis "business", iš kurio nusikalė lietuviškas žodis "biznis" ir "biznierius," reiškia buti užimtu (to be busy). Tas žodis jokiu budu neturėtu buti surištas su idea sukimo, išnaudojimo arba nesąžiningumo.

Biznierių reikėtų suprasti kaipo žmogų, kuris yra užimtas gero, labo darymu.

Biznierius šiandie yra butinai reikalingas. Biznierius gali padaryti daug gero savo žmonėms, jeigu jisai turi atsakantį mokslą, patyrimą ir myli žmones, su kuriais nori biznį daryti. Laiminga yra ta tauta arba apygarda, kuri turi gerus ir dorus biznierius.

Daug piktų žodžių yra ištariama prieš biznierius. Nekurie net mano, kad visi biznieriai yra sukčiai. Teisybė, daug skriaudos yra padaroma žmonėms kiekvieną dieną iš žemos rųšies biznierių pusės, bet dauguma tos skriaudos yra padaroma daugiau iš nesupratimo negu iš blogumo.

Turint mokslą, reikia turėti augštą siekį, tikslą, idealą. Kam žmonės eina į biznį? Ar vien tiktai pinigų prisigriebti? Toksai biznierius, kuris iš žmonių nori vien tiktai pasipinigauti, nėra vertas to, kad žmonės jiji remtų. Bet biznierius, kuris eina į biznį, kad buti naudingu žmonėms ir į pelną žiuri tiktai kaipo į tiesotą užmokesnį už savo triusą ir naudingą patarnavimą žmonėms, yra biznierium, kurisai atneša naudą ir laimę savo žmonėms.

Mes trokštame buti naudingais ir turime atsakantį mokslą ir patyrimą. Mes norime prigelbėti JUMS savo namus isitaisyti, kas yra laimės pamatu.

A. PETRATIS & Co.

INSURANCE, REAL ESTATE, PASKOLOS
NOTARY PUBLIC
751 W. 35th St. Chicago, Ill.
Telefonas Drover 2463.

$225.00 DOVANŲ BUS IŠDALINTA ANT

8-to Maskinio Baliaus

Parengto
DR-STĖS PALAIMINTOS LIETUVOS
Sub., Vasario = Feb. 17, 1917

PULASKI SVETAINĖJE
1711-15 S. Ashland Avenue.
Pradžia 7 val. vak. Tikietas 25c ypatai.
Taigi bus duodamos dovanos iš Draugystės Kasos. Kviečia KOMITETAS.

Aprupink Save Aprupink Savo Ateitį

Kiekvienas gali aprupinti savo ateitį įsigydams nuosavią ukę (farmą). Turėdamas savo farmą nereikės bijoties blogų laikų, bedarbių. Dabar geriausias laikas pirkti ukę.

Aš turiu pardavimui geriausias ukes, išdirbtas, su trobomis ir su visais intaisymais; taipgi ir neišdirbtas, Wisconsin, Michigan ir kitose valstijose. Pirkti galima labai lengvomis išlygomis, su mažais pinigais. Taipgi parduodu namus ir lotus Chicagoj; išmainau į farmas, arba farmas į namus.

Reikalaudami platesnių žinių kreipkitės ypatiškai arba laišku.

F. KIBORT

613-616 Teutonic Building, 179 W. Washington St.
CHICAGO, ILL.

Telefonas Canal 3737

Akušerka
Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos Hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO,
Ant antrų lubų.

50,000 KNYGŲ

VISISKAI UŽ DYKĄ

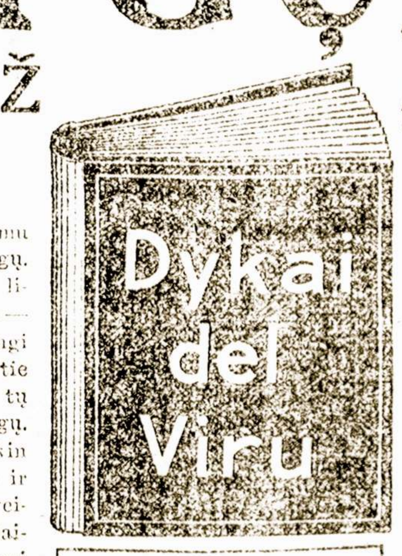

Ar Esi Kankinamas

Siusk Ta Už Dyką Knygos Kupona Šiandien.

DR. J. RUSSEL PRICE CO., L. 204 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Vardas ir pavarde......
Adresas......
Miestas...... Steitas......

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Musų korespondentų pranešimai

SO. BOSTON, MASS.

Musų klerikalams "riestai". Žmonės labai nepatenkinti vietinio jų organo "Darbininko" politika. Nesenai jo artymi sėbrai teikėsi negražiausiu budu iškonevekti Cambridge'o Lit. Dienos Komitetą.

-:- -:-

Krasniekui, kaip matyt, greit nutruks melžiamoji karvutė. Jo parapijonai, nebegalėdami surasti tėisybės nei pas vyskupą, pagalios nutarė įsteigt nepriguliningą parapiją. Dabar jo sufanatizuotos davatkėlės ir jis pats deda visas pastangas, kad pakišus koją "nezalieżninkams." Viskas teėiaus nucina vėjais.

-:- -:-

Ir Bostone pradeda apsireikšti nerumumo dvasios. Tai liudija "cukernės" darbininkų besirengimas streikuoti. Iki šiol toji dirbtuvė buvo skaitoma viena iš labiausia atsilikusių. Dabar ir ten įsibriovė nerumusis "maišto velniukas", kurstąs darbininkus reikalauti algų pakėlimo.

-:- -:-

Kad kaip Bostone ir vėl gali kilti visuotinas rubsiuvių streikas. Vienos dirbtuvės, butent Anderson and Co., darb. jau sustreikavo. Kompanija neišpildė duoto unijai pazadėjimo. Jei jos pavyzdžiu paseks ir kitos firmos kils visuotinas streikas.

-:- -:-

Šiaip Bostone gana ramu. Iškilę tarpe socialistų vaidai jau nutilo. Šnekama apie juos tik siauruose draugų rateliuose.

Napoleonas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Vasario 11 d. L. S. S. 51-ma kuopa surengė vakarą. Lošta vieno veiksmo drama "Karės Nuotakos". Buvo ir šiap pamarginimų.

Prieš lošimą d. J. K. Stankus paaiškino vakaro svarbą ir perstatė lošėjus. Po to vietinės kuopos choras, vadovaujamas d. Jesaičiu, padainavo kelias daineles.

Lošėjai savo uždnotis, kaipo darbo žmonės, išpildė gana gerai. Iš moterų geriausia pasižymėjo d. Rimkevičienė, Jadvygos rolėje. Lošimas darė neblogą įspudį.

Po lošimo d. K. Jakimavičia sulošė Džian Bambos spyčiu, — išėjo gerai. Monologas "Pasigyrimas" irgi atlikta gerai. Jį išpildė d. J. Gustauskas. Beje, d. E. Balčius, atvykęs iš Muskegon, Mich., padeklamavo kelias deklamacijas — irgi vykusiai.

Žmonių buvo nemažai. Literatūros parduota už — $4.05. Manau, kuopai liks gražaus pelno.

-:- -:-

LSS. 51-ma kuopa įvedė lavinimosi skyrių. Lekcijas duoda d. Ant. Belskus iš K. Marx'o "Kapitalo" ir kt. Tai daroma, kad arčiau supažinus draugus su soc. mokslo pamatais. Lekcijos duodama du kartu savaitėje —panedėlio ir ketvergo vakarais. Patariu draugams lankyti tas lekcijas, ypačiai tiems, kurie neturėjo progos susipažint arčiau su pamatiniais soc. klausimais. Norintieji lankyti kursus turi užsimokėti tam tikrą įstojimo mokestį — 25 centus. Bet tai palyginamai maža suma su ta nauda, kurią įsigysite lankydami lekcijas.

-:- -:-

Šiomis dienomis susitvėrė neprigulmingos kapinės. Išrinkta valdyba ir veikiamasis komitetas. Rupinamasi parengti įstatus ir išimti čarterį. Vadinasi, šio miesto lietuviai galų gale pasiliuosuos kirpiko globos. Taip ir reikia.

Meištų Tamošėlis.

CICERO, ILL.

Vasario 12 d. vietinė LSS. 138-ta kuopa surengė dideles prakalbas protestui prieš karę. Kalbėjo adv. K. Gugis iš Chicagos. Kalbėtojas nurodė šios šalies kapitalistų tikslus, kurie stengėsi įstumti šią šalį į karės pragarą. Amerikos kapitalistams reikia naujų rinkų, daugiau pelnų, sako kalbėtojas. Bet ką laimės Amerikos darbo žmonės, kurie eis į karę? Dar didesnį vargą, negu iki šiol. Daugelis jų neteks kojų, rankų ir net gyvasties, ir tik delto, kad kapitalistai galėtų susirausti naujus aukso kalnus. Drg. Gugis kvietė visus kuoenergiškiausia protestuoti prieš tuos paplėšų jieškotojus.

Po prakalbos išnešta protesto rezoliucija prieš karę. Rezoliucija priimta vienbalsiai. Tatai liudija, jogei darbininkai netrokšta karės.

Žmonių buvo keli šimtai.

-:- -:-

Vasario 11 d. P. L. B. ir Seserų Draugystė surengė vakarą. Žmonelių susirinko nemažai. Bet veikalėlis sulošta ne kaip. Artistai nei savo rolių nebuvo prideramai išmokę. Tai negerai. Po lošimo sekė šokiai.

J. Aceris.

EAST CHICAGO, IND.

Vasario 1 d. čia pasimirė tulas Jonas Aleliunas. Velionis turėjo 29 m. amžiaus, Amerikoje išgyveno apie 13 metų. Kadangi a. a. J. Aleliunas, kaip ir daugelis musų jaunuolių, mažai rupinosi savo ateičia, tai jam mirus nebuvo kuo padengti palaidojimo lėšų. Beje velionis buvo įstojęs vietinėje T. M. D. 127-toje kuopoje, bet... tik gruodžio 10 d. 1916. Vadinasi, draugijoje išbuvo vos porą mėnesių. Sulig draugijos įstatų jis negalėjo gauti prideramos pomirtinės. Tečiaus pasiremiant vienu konstitucijos paragrafu jam išpuolė gauti nuo narių — po 50c nuo kiekvieno. Draugijoje randasi 106 nariai. Tuo budu susidarė 53 doleriai. Bet to toli gražu nepakako padengimui laidojimo lėšų. Duota įnešimas, kad pavieni dr-jos nariai teiktųsi paaukoti sulig išgalės. Aukavo sekami asmens: J. K. Matjukas, J. Šeteika, K. Bajoriunas, T. Šeštakauskas, J. Mičiudra, K. Mičiudra, A. Staniukinas—po $1; K. L. K., J. Steponauskas, J. Grižas, J. Jurgelionis, J. Jasaitis, J. Matulionis, A. Kreika, J. Zizas, J. Molis, P. Gricius, P. Vilutis, P. Stanionis, A. Stanionis, L. Dovidenas, P. Jasaitis, A. Mažilis, F. Jasaitis, J. Dargievičius, J. Grižas, P. Užas, A. Kirda, V. Lapienis, B. Kulieša, J. Magila, P. Tijušas, M. Tijušas, P. Sakas — po 50c; A. aJnkauskas, J. Grabauskas, J. Raumutis, F. Janulis — po 25c Smulkių 10c. Viso susirinkime suaukauta $21.60.

Geros valios draugai —T. Kairis ir P. Svireckis —surinko iš pavienių asmenų: P. Krupas, A. Petrauskis, J. Paulus, J. Bukneuskis, J. Krupas, P. Tuska — po $1; J. Jurgelionis, S. Zukas, A. Grikšas, P. Kamrod, M. Kuharski, F. Kavarski, J. Purich, A. Liasniok, S. Ostrauskis, J. Selevestravič, V. Tolpa, V. Buividis, J. Holbus, J. Buividis, J. Saedla, J. Barzda, M. Tumkutonis, J. Krizivinski, J. Tananevič, J. Sagaitis, A. Bernot — po 50c; A. Jakubauskis, M. Kulia, A Virkšas, J. Skureceuski, S. Kubocki, S. Barzdis — po 25c; smulkių 5c. Viso $18.05.

Viso tuo budu susidarė $89.65.

Velionio palaidojimui išleista $89.25. Lieka 40c. Velionis palaidota Hammondo miesto kapinėse.

Iš to, manau, kiekvienam gali but aišku, kokią svarbą turi pašalpos draugija.

K. L. Kairis.

MELROSE PARK, ILL.

Sausio 27 d. Lietuvių Socialistų Dailės Ratelis surengė vakarą. Vaidinta Br. Vargšo keturių veikmių drama: "Gadynės Žaizdos". Lošimas pavyko vidutiniškai. Geriausia tečiaus lošė A. Staškus, Jeronimo Lukšaus rolėje, D. Rimsha, Timotiejaus rolėje, p-lė K. Malinauskaitė, Veronės rolėje. Tik pastarajai kiek truko tinkamo nugrimiravimo,— išrodė perjauna. Ji tečiau turi gabumų ir galima tikėties ateityj iš jos geros artistės. Neblogai lošė ir p-lė Z. Gricaitė. Visi kiti lošė vidutiniai. Tik kai kuriems stokavo drąsos ir netinkamai buvo nugrimiruoti.

Po lošimo tęsėsi šokiai. Žmonių buvo gana daug ir visi skirstėsi patenkinti. Girdėjau, jogei rengėjams liks apie 30 dol. pelno.

Reikia ištarti didelį ačiu d. A. Staškui,, Dailės Ratelio organiz. ir režisieriui. Tai veiklus soc. Dailės Ratelio narys. Be jo čia nei vieno veikalo nebuvo sulošta. Geistina, kad jis ir ateityje nestotų veikęs toje dirvoje.

Kaip kitur, taip ir čia randasi keli "metodologo" Maliausko mokiniai, kurie kiek begalėdami stengiasi kenkti progresyviškų draugijų veikimui. Štai pavyzdys. Kada soc. sumano rengti kokį perstatymą, tai ir "vyčių" kuopa neatsilieka, rengia t. v. free dance —kad tik pakenkus socialistams ir šiaip progresyvėms draugijoms. Bet pamatę, kad žmonės nesilanko į jų rengiamus free dance'us, jie nutarė pasijieškoti talkininkų "šventos" Onos draugijoje. Sužinoję, kad Ratelis rengia vakarą, jos išbėgo su savo free dance'u. Vargšės moters, ir jos prakišo! Tuo tarpu socialistų vakare buvo pilna svetainė, apie 4 šimtai žmonių. Net "šventos" Onos pažangesnės moters atsilankė Dailės Ratelio vakaran. Su tulomis jų teko kalbėti. Užklausiau, kodel jos nėjo į free dance. Atsakė: ką-gi ten veiksi. Girdi, tik armonika čirpina, ir bačkutes tuština. Čia, girdi, kas kita. Kaip matyt, žmonės jau pradeda atskirti pelus nuo grudų.

K. Žaibas.

BANKO STOVIS

Yra gana gerame padėjime, ir, jeigu jus dar nepradėjote deti pinigu į banką, jus praradate bran gią pagelbą ir laiką. DARYKIT TAI DABAR!

NORTHWESTERN NATIONAL BANK
Kampas Ketvirtos ir Pierce gtv.
SIOUX CITY, IA.
Po valdžios priežura.
Generalis Bankininkavimas.
Pelnas mokama ant laiko ir taupomųjų sanskaitų.
Taupomasai skyrius atdaras Subatos vakarais.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta James Allen, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:
Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Sąlygos ir jų Pasekmės.
Padrąsinimas.
Kaina 15c.

NAUJIENOS
1840 S. Halsted Street, -:- Chicago, Ill.

Padarytas ant užsakymo
JŲSŲ PASIRINKIMAS PO $25.
Keletas šimtų petrenų šio sezono puikiausių vilnonių. Sutrukdytas prisiuntinimas puošnių vilnonių audinių, priskiriant daug naujų stailių parodomų pirmu syk. Daugumą jų austa pardavimui po keturiasdešimts dol., tuli yra po keturiasdešimts penkių dol. vertės.
A. J. ŽUKAUSKAS, Siuvėjas,
3310 So. Halsted Str. Chicago, Ill.

JAU!

Išėjo iš spaudos senai žadėta, senai laukiama

Jono Spargo Knyga

Socializmo Minties Blaivumas

Pavyzdis knygos viršelių paveikslo, piešto keturiomis spalvomis.

Tai yra viena puikiausių lietuvių kalba išleistų knygų tiek turinio tiek technikos žvilgsniu. Kadangi Lietuvių darbininkų literatura vis dar neturtinga, tai pasirodymą šito stambesnio veikalo, kur paprasčiausia, kiekvienam suprantama kalba išdėstoma socializmo mokslas, kiekvienas mąstas darbininkas sutiks didžiausiu pasigerėjimu.

Knygą Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip interesingai, jog pradėjus skaityt sunku ir beatsitraukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu nejučioms susipažįsti su socializmo moksiu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Musų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliauškia prasimanę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauškimams įtiki. Kas perskaitys šitą knygą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokės atšauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai turės bematant savo burną užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebėsime prie to, kad **Socializmo Minties Blaivumas** netiktai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvio darbininko knygynėlio pažiba. Stambios, aiškios raidės, daili spauda, gera gryna popiera. Ypatingai puikus knygos viršelių paveikslas, piештas žinomo musų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygų viršelių spausdintas keturiais dažais.

Knyga turi 230 lakštų.

Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais apdarais, $1.

Užsisakykite tuojau. Pinigus siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia iškirpkite šitą žemiau paduotą kvitukę, parašykite savo vardą ir adresą, įdėkite kartu su money orderiu konvertan ir siųskite mums.

NAUJIENOMS, Mėnesis ..... d., 1916
Chicago.

Indedu čia money orderį (čekį) ant sumos $..... Prašau atsiųsti man knygą Socializmo Minties Blaivumas. Adresas:

.....
Vardas ir pavardė

.....
P. O. Box arba namų No, gatvė ir miestas.

NAUJIENOS
1840 South Halsted Street **Chicago, Illinois**

NORINTIEMS PASINAUDOT PROGA.

Geriausias grafafonas su dabartinėmis lietuviškomis dainomis, labai pigiai, kurie kreipsis pas mus.

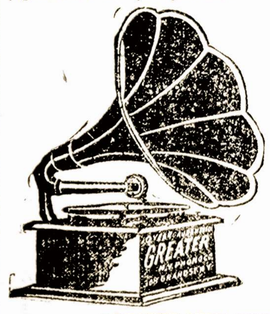

DUODAME DYKAI
20 lietuviškų dainų, 1000 adatų ir albomą.

Grafafonas tik 20 dol. su gvarantija ant 10 metų. Tik 20 dolerių.

Prisiųskite 3 dol. rankpinigių, likusius užmokėsite prie atsiėmimo. Grafafonas su didele triuba, pauksuotais kraštais, mechanizmas grafafono geriausios konstrukcijos, kurį galima užsukti laike grajinimo. Tinka rekordai įvairaus dydžio. Balsą išduoda čystą, kuris girdėt balsiai ir aiškiai. Vietinių meldžiame atsilankyti į musų krautuvę, kuri atidaryta nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro ir taip pat nedėldieniais. Siunčiame dykai katalogą muzikališkų instrumentų ant pareikalavimo. Adresuokite:

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.
310 Grand Str., New York, N. Y., Dept. N.....

Nepakenčiamiausios sąlygos iš visų, kurias-priseina kareiviams pakelti tranšejose, tai vanduo. Kartais, ypač lietingomis dienomis, jo tranšejose pribėga net iki kelių. Ir taip, vandenyj ir purvuose kareiviai turi kaikada dienomis ir net savaitėmis išbuti.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Laikraštį NAUJIENŲ BENDROVE inc
Kasdien, išskiriant nedėldienius

Užsisakomoji kaina:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams $6.00, pusei metų $3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams $5.00
Pusei metų $3.00
Trims mėnesiams $1.75
Dviem mėnesiam $1.00
Kanadoje, metams $6.00
Europoje, metams $7.00

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
by the
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. Inc.

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, $6.00; six months, $3.50.
Outside Chicago, by mail, one year $5.00
Six months $3.00
Three months $1.75
Canada, one year $6.00
European countries, 1 year .. $7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Skaitytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraščiui rankraščius adresuoti tiktai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieros pusės, be to palikekant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikinami, arba gražinami atgal, jei bėgin dvieju savaičių autorius pareikalauja ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėt.

Asmeniškai Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Šiandie vėl atnaujiname Sveikatos Skyrių, kuris keletą mėnesių buvo "Naujienose" pertrauktas. Kolkas jisai eis ketvergais.

Nuo ateinančios savaitės bus padaryta permaina su Jaunuomenės Skyrium. Jisai dabar eina seredomis ir pėtnyčiomis, o paskui jisai eis utarninkais ir pėtnyčiomis.

New Yorke buvs kadetų (kariškos mokyklos mokinių) pereitą nedėldienį įsiveržė į vienos mokyklos salę, kur "Labor forum" buvo parengęs koncertą. Už kėlimą triukšmo, kadetai tapo išvaryti iš salės.

Kapitalistų laikraščiai, kurių reporterių visai nebuvo tame koncerte, dabar skelbia, kad kadetai pasipriešinę vokiškų dainų dainavimui ir kad jie buvę prašalinti už tą "patriotišką" pasielgimą.

Bomiškas uniformuotų vaikėzų elgimasis garbinama, kaipo "patriotizmo" ženklas!

Mexikos laikinis prezidentas, gen, Carranza, yra neblogas diplomatas. Jisai šiomis dienomis kreipėsi į visas neutralių šalių valdžias, ragindamas jas sustabdyt maisto ir amunicijos gabenimą į kariaujančiasias valstybes. Tuo žingsniu jisai įgija simpatiją taikos draugų ir stato į pavojų Anglijos kapitalistų biznį, kurie valdo Mexikoje kerosino šaltinius.

Valdžios tyrinėjimas.

Prezidentas Wilsonas paliepė federalės vaizbos komisijai ir agrikulturos (žemdirbystės) departamentui ištirti maisto brangumo priežastis. Taip pasielgdamas, jisai nurodė, kad blogas javų uderėjimas pereitais metais negali pateisinti maisto produktų brangumo; kainų augštumas turėjo but iššauktas kliutimis, esančiomis maisto pristatymo srityje. Bet kokios yra tos kliutįs? Prezidentas sako, kad iki jo atėjęs gandas, jogei maisto produktų paskirstymas šalyje esąs tyčiomis trukdomas. Kad susekus, ar tai tiesa, ir jeigu taip, tai kas yra tie trukdytojai, Wilsonas ir paliepė daryt tyrinėjimą.

Prezidento paliepimo išpildymui dabar reikės visupirma paskirti tam tikrus žmones ir tam tikrą pinigų sumą jų darbui; sakoma, kad komisijos darbas neapsieisiąs su mažiau, kaip $400 000. Kuomet bus pinigai ir žmonės, tuomet prasidės tyrinėjimas. Jisai tęsis mažiausia šešetą mėnesių, ir mažiausia metų laiko reikės sutvarkyti visą medžiagą ir prirengti ją tokioje formoje, kad ji galėtų but inteikta kongresui ir valdžiai.

Na, o kaip bus su maisto produktų kainomis per tą laiką? Jos bus tokios, kokios yra dabar, arba dar kils, jeigu maisto pardavėjai to norės. Dar apie pusantrų metų žmonės turės mokėt maisto spekuliantams badmečio kainas, koliai tas tyrinėjimas galės atnešti kokių vaisių. O ar bus dar iš jo kokių vaisių, šiandie juk niekas negali pasakyt. Suv. Valstijose valdžia jau darė šimtus visokių tyrinėjimų, bet retas kuris jų davė kiek naudos. Paprastai tie tyrinėjimai tik užmigdydavo žmonių domą, nuramindavo juos, numalšindavo jų nepasitenkinimą, idant, kada žmonių upas atsileidžia, "tyrinėjamoji" blogybė galėtų gyvuot, kaip gyvavus.

Devynias-dešimts devyni procentai tų tyrinėjimų tai yra tik komedijos liaudies akim apdumti. Ir dabartinis Wilsono paskirtasai tyrinimas yra ne kas kita, kaip nauja tos rųšies komedija.

Kodel maistas pabrango? Todel, kad jo pardavėjai gabena jį į Europą, turėdami progos tenai savo prekę brangiai parduot. Lupdami arba tikėdamiesi išlupti iš kariaujančių valstybių augštas kainas už Amerikos maistą, pardavėjai reikalauja, kad ir čionai jiems butų brangiai mokama. Jeigu maisto gabenimas Europon butų buvęs uždraustas, to brangumo butų neatsiradę.

Bet Suv. Valstijų valdžia atsisakė uždėt embargo ant maisto produktų. Ji atsisako nuo to ir dabar, leisdama tuo budu išgabent ir tuos maisto likučius, kurie čionai dar randasi. Kol eis komisijos tyrinėjimas, visos maisto sankrovos Amerikoje bus ištuštintos, ir tuomet niekas negalės gelbėt — nė valdžia, nė kongresas.

Dabar paskirtasai tyrinėjimas nepagelbės žmonėms, o tik galės dar labiau pakenkti jiems. Talkininkų valdžios, išgirdusios, kad pradėta tyrinėjimus ir bijodamos, kad jisai neprivestų prie maisto išgabenimo uždraudimo, be abejonės, pasiskubins užpirkti ir tuos maisto išteklius, kurie dar paliko Amerikoje. Jos siulys dar didesnes kainas maisto produktų pardavėjams, kad tik užtikrinus sau jų prekes. Tokiu budu maisto spekuliantams atsiras nauja proga kelti kainas augštyn.

Tai šitaip "žmonių išrinktoji" valdžia rupinasi tų žmonių reikalais. Ne tyrinėt ji turėtų dalyką, kuris šiandie visiems yra aiškus, bet tuojaus uždraust maisto gabenimą Europon. Ji senai turėjo tą padaryti, kaip reikalavo socialistai.

Buržuaziški patriotai.

Karės pavojus Suv. Valstijose parodė, ko yra vertas buržuaziškas patriotizmas. Ypač aiškiai apsireiškė to patriotizmo reikšmė pas vokiečius.

Amerikos vokiškieji patriotai pirma budavo degte dega neapsakoma meile prie savo "vaterlando". Kada Suv. Valstijų administracija susikirsdavo su Vokietijos valdžia, tai tie patriotai tuoj šokdavo gint ir teisint kaizerį ir jo diplomatus. Už Wilsono kabinėjimąsi prie Vokietijos jie taip ant jo intužo, kad prieš rinkimus sumobilizavo visas savo jiegas, idant sumušus jį. Neretai jie savo patriotiškam užsidegime taip įsismarkaudavo, kad grasindavo sukelt visus Amerikos vokiečius prieš valdžią, jeigu ji išdrįstų pradėt karę su Vokietija.

Dabar atėjo tos karės pavojus. Ką-gi daro vokiškieji patriotai? Ugi skubinasi rodyt savo "loyalingumą" (ištikimybę) prezidentui. Jų laikraščiai jų organizacijos vieni po kitų skelbia, kad jie stoją už savo "naująją tėvynę", kad jie nė valandėlės neabejodami imtų ginklą į rankas ir eitų kariaut prieš Vokietiją, jeigu prezidentas juos pašauktų.

Tokie yra tie buržuaziškieji patriotai! Tokia yra jų meilė prie "vaterlando"! Pirma jie kibirus purvų išpildavo ant Liebknechto ir kitų Vokietijos revoliucionierių galvų, vadindami juos papirktais Anglijos arba caro agentais ir "tėvynės išdavėjais", o dabar jie patįs žada eit žudyt savo viengenčius, jeigu kils karė su Vokietija!

Didesnio moralio sugedimo, didesnio niekšingumo, kaip tų "tėvynės mylėtojų", ir įsivaizdinti sau negalima. Bet ar tik vokiečių buržuazinis patriotizmas yra taip supuvęs? Visai ne; gyvenimo aplinkybės tiktai privertė vokiečių patriotus aiškiausiai parodyt savo veidą. Tokių-pat elementų netruksta ir kitose tautose. Juk ir pas mus radosi "didvyrių", giriančių karingąją Wilsono politiką, nors ji grasina užtęst Europos karę ir pailgint Lietuvos žmonių kentėjimus.

Apžvalga

"DIDELIS IR SVARBUS PRINCIPAS".

Chicagos lietuvių patriotų laikraštis ilgam straipsnyje aiškina savo skaitytojams Wilsono pozicijos "teisingumą". Sako:

> Daugeliui gal nelabai bus aišku, už ką gi ta Amerika turi eiti karėn su Vokietija? Juk vokiečiai, negali ateiti Amerikon — bent šiuom kartu, tai kam Amerikai reikia kištis į tas muštynes? Nekurie net taip nupasakoja, kad esą Amerika užsimanė sau guzo jieškoti, tai ir lenda, kur visai nereikia. "Jeigu vokiečiai nori skandinti visus laivus jurėse, —sako jie, — tai koki velniai neša tuos amerikonus Europon? Ar negali jie namie sėdėti? Kam už juos visa tauta turi baision karėn eiti?"
>
> Taip protaujama ir tas butų teisinga, jeigu eitų apie tuos kelis žmones, kurie užsimano keliauti Europon. Bet eina ne apie tai. Eina apie didelį ir svarbų principą, kurį šiek-tiek sunkiau yra suprasti.
>
> Paaiškinimui imkime pavyzdį.
>
> Stovi kaimas. Viduriu eina plati gatvė iš abiejų pusių stovi ukininkų namai. Du arba keli ukininkai susipešė tarp savęs. Ir vienas jų, įpuolęs desperacijon, šaukia tau. "Tu nedrįsk išlįsti iš savo namų, nedrįsk eiti gatve, nes jeigu tu išlįsi ir eisi, tai aš tau kuolu galvą suskaldysiu".
>
> Ką pats tuomet padarytum? Ar sėdėtum namie ausis suglaudęs vieną dieną, antrą dieną, trečią dieną ir visados, kada tas desperatas tau tokius grąsinimus darytų, nors gatvė visiems lygiai priklauso ir visi lygiai gali ja vaikščioti ir važinėti?
>
> Pasiklausk pats savęs, ką tokiam atsitikime darytum. Tavo atsakymas bus Amerikos atsakymas, nes jis kaip sykis yra panašiame padėjime.
>
> Kaimas — tai pasaulis. Gatvė—tai jurės ir didjuriai, kurie šiądien yra platųs vieškeliai susinešimuose su kitomis šalimis ir be kurių jokia šalis šiądien negali apsieiti taip, kaip ukininkas negali miestan išvažiuoti be gatvės, be kelio. Ukininkų namai—tai įvairios tautos. Vokietija ir jos draugai susipešė su kitomis tautomis, — su talkininkais. Ir štai dabar Vokietija sako, kad visos kitos tautos, kurios nesipeša (neutrališkos), neturi tiesos išeiti ant gatvės, negali išeĩti į jures ir atlikti savo reikalų su pasauliu. Vokietija sako Amerikai, kaip tas desperatiškas ukininkas: "Sėdėk namie ir nedrįsk išlyst, nes kitaip aš tau galvą suskaldysiu."
>
> Amerika šiuom sykiu atsako: "Tu gali kautis su kuom nori, ir kiek nori, bet gatvė visiems lygiai priklauso, ir aš nemanau namie, kaip kalėjime, sėdėti, kol tu išsikausi su kaimynu. Aš turiu tiesą eiti gatve, ir eisiu, o jeigu tu man ištikro mėginsi buože galvą skaldyti, tai atsimink, kad ir buožė turi du galu."

Tas "didelis ir svarbus principas", vadinasi, turi but apgintas buože. O kas jisai yra tas "principas"? Laisvė prekių (tavorų) gabenimo iš Amerikos Europon. Aišku, kad tasai "principas" apeina tik saujelę žmonių — biznierius, kurie daro pelną iš pirklybos su Europa. Bet to "principo" apgynimui turėtų guldyt savo galvas ir liet savo kraują **darbininkai,** kurie net kenčia nuo to, kad maistas išgabenama iš Amerikos. "Lietuvos" redakcija to nesupranta, arba jeigu supranta, tai sužiniai apgaudinėja savo skaitytojus, teisindama tą valdžios "principą".

Beto, jeigu prekių gabenimo laisvė yra toks svarbus ir didelis dalykas, del kurio verta net į karę eiti, tai kodel "Lietuva" nepatarė iki šiol valdžiai apskelbt karę Anglijai, kuri jau per dvejus suviršum metus neįleidžia nė vieno laivo į Vokietijos uostus ir nė vieno neišleidžia iš tenai?

NAUJAS EPITETAS KUNIGAMS.

P-as St. Šimkus daugelyje dešiniųjų laikraščių paskelbė ilgą atvirą laišką kunigams Kemėšiui, Augustaičiui ir Bartuškai. Tenai jisai kaltina šituos klerikalų vadovus nešvaria politika, veidmainiavimu ir lietuvių vienybės ardymu. Pabaigoje savo laiško jisai sako:

> Tamistos didžiuojatės nepriklausomybės deklaracijomis. Lietuvos šelpimo reikale Tamistos pasirodėte tokiais, kad jųsų ir dekleracijoms negalima tikėti. Juk jųsų tarpe, kaip augščiau minėjau, yra žmonių, ką apie Lietuvos liuosybę visai kitaip kalba. Ir kas-žin, gal tie žmonės valstybių ambasadoriams įteikė kitą dekleraciją, už kurią ponas Bachmietjev'as jau nebevadina mus "mieteżninkais."

Tamistos įsitikinę, kad jųsų klauso 90 nuoš. visų lietuvių. Jeigu taip ir yra, —tai visų prakilnesnių lietuvių šiandien švenčiausioji priedermė: kad bent Lietuvos šelpimo organizavime kad žmonės jųsų ko mažiausia klausytų, nes jums vienas Dievas težino, kas rupi, tik ne badaujanti Lietuva. Kada mėginama jųsų "patriotingi" darbai pakedenti — Tamistos sušunkate: Katalikybę, musų šventą tikybą griauna! Jųs elgiatės, kaip tie apšauktieji vokiečiai, ką į pirmąsias eiles statą nelaisvius, kad patiems apsisaugojus nuo kulkų.

Kadangi esate kunigai, Tamistų, esą, negalima šmerkti. Kodėl? Garsų rusų monachą Rasputiną, kurs visą Rusiją "už nosies vadžioja", smerkė visi šviesesni Rusijos žmonės. Rusų tikybai, pravoslavijai, tas smerkimas, manau, neužkenkė. Kodėl-gi tad negalima pasmerkti musų lietuviškų Rasputinų?

Socialistų laikraščiai ir organizacija.

(Tąsa iš vakarykščio nr..)

Eisime dabar prie klausimo apie santykius spaudos su organizacija.

Seniau mes kartą pasakėme, kad idejinis pamatas tulų sąjungiečių užsipuldinėjimų ant "privatinių" soc. laikraščių yra tų sąjungiečių noras padaryt vadovu socialistų judėjime savo organizaciją, vietoje laikraščių. "Kova" pilnai pritarė tai "Naujienų" nuomonei, tik ji iškreipė musų mintį, sakydama, kad mes norį vadovaujamą rolę palikti laikraščiams; ir savo papratimu ji to iškreipimo neatšaukė, nežiurint musų protesto ("Kova", bejc, iki šiol dar niekuomet nesiteikė atšaukti nė vieno savo prasimanymo apie "Naujienas"). Bet jeigu nenormalis yra dalykų stovis, kad socialistų judėjime vadovauja laikraščiai, o ne organizacija, tai kaip jį pataisyt? L. S. S. organas sako, kad laikraščių Sandoros rolė turinti 'sumažėt", ir kad Pildomasis Komitetas turįs vadovavimą "paimt" į savo rankas.

Pasakyt tečiaus yra lengviau, negu padaryt. Kas del laikraščių susivienijimo, tai jo rolė jau valanda laiko kaip yra lygi zero; bet ir pirma tasai susivienijimas tarnavo ne tiek obalsių nustatymui, kiek informacijai ir sutarimo, vienybės palaikymui. Socialistų taktiką nustatydavo laikraščiai ne delto, kad jie buvo susivieniję, o delto, kad jie turėjo geriausias L. S. S.-je spėkas ir kalbėdavo į minias. Prie to da ir Sąjungos organizacija buvo tokia, kad jos įstaigos negalėdavo taip sparčiai ir pasekmingai išrišti bėgamus klausimus, kaip gyvenimas reikalaudavo. Kaltas buvo, vadinasi, ne blogas "privatinių" redaktorių noras — noras diktuot Sąjungai, nepaisant jos išrinktųjų viršininkų—, bet visai kas kita.

Taigi aišku, kad ir vieno tik L. S. S. įstaigų pasiryžimo "paimt" į savo rankas vadovavimą — nepakanka. Sąjunga turi but **taip pastatyta,** kad ji įstengtų vadovaut. Sąjungos tvarka turi but tokia, kad įstaigos, kalbančios jos vardu, galėtų tinkamai atlikti savo pareigas. Į tas įstaigas turi but pritraukta kuogeriausios jiegos. Pati organizacija turi išnaudot visas progas savo augimui ir stiprėjimui.

To iki šiol juk nebuvo. Kaip butų galėjęs, pav. Pild. K-as but vadovu visam socialistų judėjimui, kad jisai nevadovavo net Sąjungai? Kaip galėjo pakilt L. S. S. įstaigų autoritetas, jeigu nuo dalyvavimo jose tapo faktiškai prašalinta beveik visi inteligentiškesni socialistai, už tai kad jie dirba prie "privatinių" soc. laikraščių (privatinių bankų arba šiaip kapitalistinių įstaigų darbininkų sąjungiečiai nesmerkė)? Kada ėjo "Kovoje" kandidatų "apkalbėjimas" prieš paskutinius L. S. S. viršininkų rinkimus, tai tenai atvirai buvo išreiškiama džiaugsmas, kad kandidatų suraše ant galo prašyko "privatinių" redaktorių vardai; ir niekas nepasakė nė pusės žodžio protesto prieš tą negudrų džiaugsmą. Kaip galėjo, pagalios, organizacijos spėka taip užaugt, kad atsvėrus laikraščių intekmę, jeigu organizacija nepasistengė savo narių skaičiaus padauginimui pasinaudot tais buriais skaitytojų, kurie yra susispietę aplink šoc. laikraščius?..

Mechaniškai pravest taisyklę, kurią, rodos, perša "Kova", kad butent, visa socialistų spauda klausytų Pild. K-o žodžio, tai butų, prie viešpatavusių ligi šiol sąlygų, tik naujas pavojus socialistų judėjimui. Nekompetentis P. K., užsimanęs komanduoti soc. laikraščiams, galėtų priverst juos eit prieš organizacijos obalsius; o iš to kiltų suirutė socialistų eilėse.

Nereikia, beto, užmiršti ir dar kaikurių dalykų. Pripažint organizacijai vadovavimą tai dar anaiptol neturi reikšt pavirst jos kuriosnors komiteto įrankiu. Net ir oficialis partijos organas, leidžiamas partijos pinigais, neprivalo tarnaut vien jos komitetui. Visi tą žino gerai. Kada, pav. Vokietijos socialistų partijos centras šios karės pradžioje nuslydo į patriotizmo balą, tai mes džiaugėmės, kad "Vorwaerts" nenusekė paskui jį; ir nesakėme, kad partijos organas privalo aklai pildyt centro valią. Vienok ir ne karės laiku galime pastebėt panašių dalykų "tiek ir tiek". Kiekviena didesnė socialistų partija turi keletą laikraščių, kurie dažnai gina įvairias pakraipas socialistų judėjime, nežiurint to, kad centre viešpatauja viena pakraipa.

Partijos organo pareiga, vadinasi, apsireiškia ne tame, kad jisai kartotų tą, ką nutarė jos komitetas, o tame, kad jisai gintų partijos principus ir pripažintų partijai pirmenybę jos veikimo nustatyme. Organas visai neprivalo išsižadėt savo nuomonės teorijos klausimuose (ta nuomonė turi, žinoma, nesipriešint partijos principams) ir visai neprivalo klausyt kurios-nors partinės įstaigos komandos. Minėtasai "Vorwaerts", pav. remdamasis partijos suvažiavimo nutarimais, kovojo prieš C. K-o poziciją.

Tuo labiau šitie nurodymai tinka pas mus, kur socialistų Sąjunga dar silpna, nuolatinių Sąjungos įstaigų nariai turi mažai patyrimo, svarbiausius organizacijos klausimus riša referendumas, didžiuma socialistų laikraščių leidžiama privatinių asmenų ir bendrovių.

Čia Pild. K-as pasiėmęs sau galią diktuot socialistų spaudai, pavirstų kyliu, skaldančiu musų judėjimą.

Iš šitų musų išvadžiojimų kaikas gali išvesti, kad mes visgi norį palikti vadovais laikraščius. Ne; viena, mes pripažįstame, kad Sąjungos taktiką turi galutinai nustatyt organizacija (taktikos gvildenime laikraščiai, žino-

-ma, turi balsą); antra, mes stojame už tai, kad Sąjunga taip susitvarkytų, kad ji galėtų kuodaugiausia intekmės įgyt socialistų judėjime (didelis žingsnis prie to bus naujos konstitucijos priėmimas).

Didžiausis keblumas dabartiniuose Sąjungos ir laikraščių santykiuose pareina ne nuo to, kad laikraščiai stovi ant kelio Sąjungai, bet nuo to, kad Sąjunga neužima tos dirvos, kur laikraščiai jai nebutų pavojingi. L. S. S. pagal savo tikslą turėtų but **politikos** organizacija, o ji yra kolkas ne tiek politikos, kiek socialistiškos apšvietos organizacija. Politikos judėjime ji beveik nedalyvauja, tik kalba apie politiką. Todel tai ji kone visą savo domą yra sukoncentravus ant savo laikraščių leidimo. Ji yra pirmoje eilėje socialistiškos literaturos leidėja, o jau paskui kas kita. Aštrumas jos susikirtimų su privatiniais laikraščiais iš to ir kila, kad ji tą patį biznį varo, ką ir jie:—konkurencija.

Butų visai kitaip, jeigu Sąjunga tikrai pataptų politikos organizacija. Savo idejų paskelbimui, savo intekmės praplatinimui miniose ji stengtųsi pasinaudot visais tais spaudos organais, kurie tik apsiima jai patarnaut. Kad užtikrinus sau jų patarnavimą ateityje, ji stengtųsi paimt tuos organus į savo rankas. Dabargi jos laikraštis atkalbinėja sąjungiečius nuo stojimo į soc. laikraščių bendroves arba peikia juos, kad jie pagelba nesąjungiečių įsteigė soc註ališką laikraštį.

Galėtume pasakyt, kad pas mus dabar yra Tėvynės Mylėtojų Draugystė ir yra "Socializmo Mylėtojų Draugystė". Ši pastaroji, t. y. L. S. S. jau stovi ant kelio prie pavirtimo politikos organizacija. Bet, nežiurint savo prisidėjimo prie Soc. P., jei iki šiol dar toli nuo to "idealo". Todel jos tikslai taip dažnai susiduria su laikraščių tikslais. Kada ji įsigilins į politikos darbą, tada laikraščiai jai negalės but konkurentais, ir tas opusis klausimas patiems sąjungiečiams pasirodys visai kitokioje šviesoje.

ŠELPKITE LIETUVĄ AUKAUDAMI LIETUVOS ŠELPIMO FONDUI.

Nuosavybės Išsivystimas

Nuo Nuožmybės iki Civilizacijos.

TURINYS:

1. Bendralaikinės nuosavybės formos.
2. Primityviškas komunizmas.
3. Šeimyna arba giminingasai kolektyvizmas.
4. Feudališka nuosavybė.
5. Buržuaziška nuosavybė.

Ši knyga patartina butinai perskaityti kiekvienam darbo žmogui, nes ji duoda pamatinį supratimą apie nuosavybės išsivystymą. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Skaitytojų Balsai

(Už išreikštas šiame skyriuje nuomones Redakcija neatsako)

SUKRUSKIME.

Kaip žinome, drg. J. V. Stilsonas važiuos skersai ir išilgai Amerikos sakydamas prakalbas. Viso jis žada pasakyti apie 70 prakalbų.

Nėra abejonės, kad tas maršrutas atneš L. S. Sąjungai didelę naudą. Drg. J. V. Stilsonas yra gabus kalbėtojas ir agitatorius ir, suprantama, mokės tinkamai atlikti savo užduotį.

Vienok visas svarbumo centras dar ne jame: kuopos, kuriomis jis kalbės, irgi prisidėtų sukrusti. Reikia atminti, kad maršruto tikslas yra sutvirtinti organizacijų, įgyti kuodaugiausia naujų narių. To priežasties delei kuopos privalo, kaip galima daugiau išgarsinti prakalbas, kad sutraukus šimtus klausytojų.

Todel, draugai, bent dabar sukruskime ir pasistengkime, kad šis maršrutas atneštų kuodaugiausia pasekmių.

Senas Kareivis.

DANGAUS KUPČIAI.

Aš "Draugą" skaitau nuo pat jo gimimo dienos. Sakoma, kuo senin, tuo durnin. Tai ir su "Draugu" tas pats. Niekados tokių nešvarių žodžių "Draugas" nevartojo, kai dabar pradėjo, ar tik nepaskutinės dienos jam ir artinas.

Paimk "Naujienas." Kada kas aprašyta ten, tai išdėstyta tikrieji faktai, be jokių šmeižimų. Žmogus skaitai ir supranti apie ką einas, ir kame dalykas. Bet negalima suprasti ko "Draugas" nori ir kame dalykas. Šiaukia, kai jautis baigdamas savo gyvastį iš bado, biauroja žmones, bet už ką visai neaišku. Maž-daug suprantame, kad "Naujienos" ir jų skaitytojai nešoka pagal "Draugo" kunigų orchestrą.

Žingeidu butų girdėti, kad "Draugas" paaiškintų (be blevyzgų tik) kuo Mockus skirias nuo kunigų? Mockus daro sau gyvenimą kaip "Draugas" sako, velnius parduodamas. Kunigai daro sau gyvenimą ir suplėšia didžiausius turtus, parduodami dangų ir šv. sakramentus. Taigi kame skirtumas? Iki šiol "Naujienos" nesakė, kad kunigai yra lygus Mockui kupčiai. Bet ištikrųjų skirtumas tarp Mockaus ir kunigų yra tas, kad kunigai daug brangiau parduoda dangų negu Mockus valniukšti. Ar žinote tokį kunigą, kuris žmogaus sielą nusiųtė į dangų veltui? Kas netikite mano žodžiams, tai patįs galite lengvai persitikrinti sekančiu budu: kada kas numirs iš jusų pažįstamų, nueikite pas kunigą ir melskite, kad palaidotų su bažnytinėmis apeigomis dykai. Tuosyk persitikrinsite patįs ir pasirodys, kad Mockus savo darbais nesiskiria nuo Rymo kat. kunigų.

Toliau. Sutkus užmėtinėja socialistams, kad "Keleivis" pasistatęs palocius. Tai nesvarbu. Ką Sutkus rašo, Sutkus mat nežino ar mėlis nemato, kad kožnas kunigas turi palocius. Kieno pinigais tie palociai yra statomi, ar ne žmonių suaukautais? Jei Sutkus nors avino supratimą turėtų, tai nerašytų panašių dalykų. Ant galo, Sutkui atleistina, mat iš to gyvenimą daro. Mockus daro gyvenimą, sakydamas prakalbas. Man neteko matyti, kad jis kur nors butų pardavinėjęs velnius. Kunigai daro gyvenimą paduodami dangų, šv. sakramentus, kaip tai: šliubus ir krikštus, o Sutkus "Draugą" palaikydamas ir rašiles rinkdamas. Taip kožnas sau daro gyvenimą. Bet kunigų neapykanta didesnė už viską. Jie vadina tamsuoliu savo artimą, bet niekuomet patįs nepasižiuri veidrodin, kaip jie atrodo. Kad pasižiurėtų į doros veidrodį pamatytų esą juodais, kai seno krajaus čebato aulas. Tuosyk kunigai nevadintų žmones tamsuoliais, žinodami, kad yra tamsiausi sutvėrimai. Tada kunigai galėtų ir Mockui ranką paduoti ir nereiktų užimti vietos "Drauge" del juodinimo savo artimų. Pagal Kristaus mokslą, socialistas yra tokis jau musų artimas, kaip ir R. katalikų kunigas.

Parapijonas.

AR JIEMS ŠALTA?

Kiekvienas žino, kas tai yra žiemos šalčiai. Šalčiams užėjus, žmonės nustoja gyvumo ir linksmumo. Išeisi gatvėn — žmonės paniurę, susitraukę skubinasi įbėgti į kokį nors namą, pasislėpti nuo šalčio. Ši žiema ypač davė save jausti. Ji primena Lietuvos žiemas. Kiek šalčio reikėdavo pakęsti ten, kiek pusnynų reikėdavo išbraidyti. Tas paveikslas taip ir stojasi prieš akis: tarytum, matai tuos vargšus pabėgėlius. Jų drabužiai - vieni skarmalai. Jų veidai pamėlynavę. Jie dreba. Jų tarpe yra musų giminės, draugai, pažįstami. Juos visus plieka šalčio ir bado rykštė.

Dar vasarą buvo nusiskundimų, kad truksta drabužių, — tai ką jau bekalbėti apie žiemą. Juk dabartiniu laiku drabužiai nesvietiškai pabrango. Įsigyti vargdieniui pabėgėliui šiltesnį rubą — tiesiog negalima. O čia ir badas lenda dantisna. Ir taip jie šalčio ir bado kankinami kas dien jie nyksta, kaip deganti žvakė.

Suprantamas daiktas, mes negalime į tai žiurėti su ramiá širdžia. Bet tankiausia mes pasitenkiname dejavimais. Retas kuris musų teikia medžaginę paramą savo giminėms, draugams ir pažįstamiems.

Tečiau, mes privalėtume daugiau atkreipti domos į šelpimo reikalą. Tuo keliu gali buti išgelbėta ne viena gyvastis iš mirties nasrų.

A. Garbukas.

AR YRA ARGUMENTŲ PRIEŠ GIMDYMO APRIBOJIMĄ?

(Pagal Dr. Anna E. Blount)

Ar yra rimtų argumentų prieš šeimynų apribojimą iš eugenikos ar kito kokio racionalio atžvilgio? Aš labai norėčiau girdėti.

Viena mano draugė sako, kad gimdymo apribojimas yra neteisingas ir užgaunąs prakilnesnius moters pajautimus.

Buvo tokių-pat argumentų ir prieš įvedimą mokinimo fiziologijos viešose mokyklose. Daugelis motinų reikalavo, kad jų dukters butų paliuosuotos nuo mokinimosi apie vidurinį sudėjimą savo kuno.

Prakilnius savo pajautimus mes galime išlavinti. Turkui yra nuostabu matyti neužsidengusią savo veido moteriškę, bet gal nė akį ne sumerkia žudant armeną. Mano prakilnieji pajautimai yra draskomi, kada girdžiu, jog vokiečiai ir francuzai, kuriuos aš gerbiu, yra žiaurai ir paikiai žudomi; bet bučiau laiminga, jei žinočiau, kad per gimdymo apsirubežiavimą šeimynoj yra vienas beprotis mažiau.

Juk prakilnieji musų pajautimai nenukęs, jeigu žinosime, kad svietui butų daug geriau be tų, kurie gema blogose sąlygose ir yra nesveiki protu.

"Visuotinu gimdymo apsirubežiavimu žmonija gali išnykt", tvirtina kiti.

Kodel taip manoma, aš nesuprantu. Faktai parodo visai priešingai. Holandijoj, rokuojant nuo to laiko, kada valdžia įstatymiškai pripažino šeimynų apribojimą, skaitlius gyventojų netik nesumažėjo, bet da žymiai pasididino.

Kita moteris prirodinėja, kad, girdi, kai-kurie musų didvyrių pareiną iš didelių šeimynų, kaip antai Benjaminas Franklinas buvęs septynioliktas vaikas šeimynoj.

Bet ar ta moteris ištikrųjų mano, kad vienas ar kitas atsitikimas priparodo ką nors? Jeigu taip, tai aš galiu priparodyti daug daugiau garsių vyrų ir moterų, buvusių vienturčiais, arba labai mažų šeimynų, vaikais, negu ta moteris galėtų priparodyti garsių vyrų ir moterų paeinančių iš didelių šeimynų. Tokie argumentai neišlaiko kritikos.

Taipgi yra tvirtinama, bet nieku nepamatuojant, buk vartojimas budų nuo gimdymo apsisaugoti pripildąs pamišėlių namus.

Ar tai galimas daiktas? Kas gali duoti nors krislelį aiškaus prirodymo, kad taip yra? Ant tokių tvirtinimų, man rodosi, nė atsakyti nereikia, nes žmonės turi pakankamai informacijų ir atskaitų, parodančių priežastis proto sumišimo. Tokiems užmetimams puikiai atsako gerai žinomas alienistas (proto ligų gydytojas), turįs daug patyrimo apie proto ligas, kad jis da nesąs pastebėjęs proto sumišimo paėjusio iš nuo gimdymo apsirubežiavimo, bet esąs matęs daug atsitikimų, kur tankųs gimdymai buvę proto ligos priežastim. Aš pati esu atlankius daugelį pamišėlių įstaigų, bet niekados nemačiau atsitikimo, kur proto sumišimas butų paėjęs nuo gimdymo apsirubežiavimo.

Yra tokių, kur sako, kad vartojimas priemonių nuo gimdymo išsisaugoti kenkiąs sveikatai.

Tas priklauso nuo to, koki budai yra vartojami. Tiktai per nesupratimą ir nežinojimą yra vartojami pavojingi sveikatai budai, bet ir tokiuose atsitikimuose yra daug teisingiau turėti vieną ligonį, negu kelis, badą kenčiančius, ligotus ir mirštančius kudikius. Prasčiausia vieta sveikatai yra tai šeimynų gyvenimai, kur uždarbis nespėja augti su skaitlium vaikų. Kiekvienas žino, kad vargas ir neda teklius yra didžiausi priešai sveikatai. "Ar gimdymo apribojimai neveikia prieš gamtos įstatymus?" — klausia kiti.

Kur yra ribos žmogaus prigimimui? Aš nežinau, o jųs ar žinot? Mano supratimu, yra tai žmogaus prigimimas prisitaikinti prie aplinkybių: statyti laivus, aeroplanus, išrasti mikroskopus, surasti mikrobus, surasti geresnius budus sveikesniam užsilaikymui.

Leidus vartojimą priemonių išsisaugojimui nuo gimdymo jaunime ir tarp nevedusių išbujotų paleistuvystė!" — tvirtina kiti.

Abejoju. Faktai parodo visai priešingai. Nuo to laiko, kada klausimas nuo gimdymo apsirubežiavimo tapo pakeltas ir diskusuojamas, aš gaunu daugybę laiškų. Kai-kurie jų yra labai indomųs, nes tas klausimas yra gvildenamas iš praktiškų patyrimų. Ne vienas vyras man rašė, kad jis tuojaus vestų moterį, kad nebijotų didelės šeimynos, kurios neįstengtų išmaitinti, ir kad nebijotų paversti tuo jaunų moterį į besiskundžiančią, dejuojančią namų vergę. Rašo, jeigu žinotų, kad gimtų nedaugiau kaip du kudikiu per pirmutinius penkis metus, tai da parižikuotų vesti.

Kai-kurie tų jaunų vyrų tvirtina, kad susilaikant nuo gimdymo palėistuvystė sumažėtų, nes tada didelės šeimynos negąsdintų vyrų nuo apsivedimo. Gal jų ir teisybė?

Tikras žmogaus gyvumas yra tai gyvumas jo proto. Jeigu mus kankina dantų gėlimas, ar viduriy skaudėjimas, ar šiaip koks nesmagumas, tad pilnam ir liuosam protavimui reikia tuos nesmagumus prašalinti.

Gimdymo aprubežiavimas ištikrųjų paliuosuotų žmoniją nuo baimės, nuo rupesčių, ir leistų vesti žmonėms gyvenimą ramybėj ir protingame ir pilname veikime. Tokio tai gyvenimo visi geidžiame.

Aš abejoju, kad morališkumas, koks dabar yra priimtas, remiasi ant nemokėjimo, ar nežinojimo, kaip apsisaugoti nuo gimdymo, nes visoki vėlesnių laikų tyrinėjimai priparodo visai kitas priežastis nemorališkumo.

Aš dabar nenoriu užvesti jokių ginčų. Aš tik noriu išgirsti daugiau nuomonių iš plačios publikos apie nuo gimdymo apsirubežiavimą.

A. M. Kaitienė
1703 N. Hoyne ave.

Del susižinojimo us giminėmis vokiečių užimtoj Lietuvoj.

Daug žmonių kreipiasi į mus laiškais, klausadmi, ar mes neapsiimtume pajieškoti jų giminių vokiečių užimtoj Lietuvoj, arba kad patartume, kaip jie patis tatai galėtu padaryti.

Nesuspėdami kiekvienam atskirai laiškais ataskinėti, mes čia vėl paskelbiame, kad "Naujienų" Redakcija pajieškojimais užsiimti negali, bet duodame šitokį patarimą tiems, kurie nori susižinoti su savo giminėmis Lietuvoj.

1. Parašykite, arba gaukite, kad kas kitas parašytų vokiečių kalba trumpą laiškelį savo giminėms. Indėkite tą laišką konvertan ir užadresuokite taip, kaip kad pirmiau adresavote siųsdami savo laiškus Lietuvon, tik vietoj Russija, padėkite Germany.

2. Nueikite pačtan ir nupirkite už 6 centus kvitukę, vadinamą "International Postage Coupon."

3. Indėkite tą kvitukę ir savo užadresuotąjį laišką į antrą didesnį konvertą. Užlipinkite, uždėkite reikalingą pačto markę, už 5 centus, ir užadresuokite šitaip: HILFSVEREIN DER DEUTSCHEN JUDEN, STEGLITZER STRASSE 12 1, BERLIN W. 35, GERMANY.

Ir pasiųskite.

Šitas "Hilfsvereinas" yra žydų įstaiga, kuri betgi tuo reikalu patarnauja visiems, be skirtumo, žmonėms, ar jis butų žydas, ar lietuvis, ar kas kitas. Gavęs jam adresuotą pakietą, Hilfsvereinas jį atplėš, už indėtą "Couponą" nupirks ten vokišką krasos markę, užlipins ant jusų siunčiamo giminėms laiško ir pasiųs pačtu. Jei giminės ten pat tebegyvena, tai jie gaus laišką ir į trečią mėnesių galima sulaukti atsakymo.

100% Tyro turkiško tabako sudėta į daiktą teisingai.

Helmar

Turkiški Cigaretai

100% Visame Kame

100% Ypatybės vertė.
100% Kainos vertė.
100% Priimnumas.
100% Švelnumas.
100% Gyno Turkiško Tabako — Sudėta į daiktą teisingai.

Ar jus galite jį viršyti?

HELMAR yra pasaulio Pavyzdžiu del gerumo ir vertės tarp 10 centų cigaretų.

Priimniausias cigaretams tabakas—Turkiškas
Geriausias cigaretams tabakas yra—Turkiškas

Quality Superb

Dirbėjai AUGSČIAUSIOS RUŠIES turkiškų ir egiptiškų cigaretų pasaulyje.

Skaitykite ir platinkite vienintėlį Rusuose lietuvių darbo žmonių laikraštį

"Naująją Lietuvą"

Kiekvieno tikro darbo žmonių draugo pareiga—visomis jėgomis remti savąjį laikraštį.

Tiktai bendrai ir visas pajėgas įtempę mes galėsime įveikti savo priešininkus. O laikraštis tam tikslui—geriausias įrankis. **Todel, visi į darbą. Padėkite, kuo galite! Kas raštais, kas pinigais, kas patarimais!**

"Naujosios Lietuvos" kaina Amerikoje:
Metams 9 rubliai; pusei metų 4½ rub.

ADRESAS.

"Naujoji Lietuva"
Podolskaja, 15 Petrograd, Russia

Extra Tėmykit Extra

Turiu už garbę pranešt visuomenei, kad Jonas Kazakauskas, plačiai žinomas Chicagos visuomenei ir apielinkėj, kaipo atsakantis Laikrodininkas, kuris per 13-ką metų kaip toj profesijoj, turėjau krautuvę auksų ant Town of Lake, o dabar persikėliau ant Bridgeporto, po numeriu **3255 So. Halsted St., Kampas 33-čios gatvės.**

Dabar įrengiau vieną iš didžiausių Auksų Krautuvę, kur užlaikau Laikrodėlius, Laikrodžius, Žiedus, Branzalietus, šliubo žiedus gryno, 14k. aukso, nuo $4.50 ir augščiau, ir viską užlaikau naujausios rųšies ir parduodu pigiau negu kiti.

Užlaikau visokios rųšies Akinių, kuriuos daktaras pritaiko pagal akių reikalingumą. Kas pirks pas mane kokį nors daiktą, gaus 10 nuošimčių pigiau kaip kitur.

Taipgi sutaisau viską, kas reikalinga: laikrodėlius, laikrodžius ir tt. Darbą gvarantuoju. Ateikite ir persitikrinkite mano naujai įrengtoj Krautuvėj. Su guodone,

JONAS KAZAKAUSKAS,

3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310

Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

RAY E. RIEKE
Advokatas

619 Fourth St., (viršuj Saper vaistinyčios).
SIOUX CITY, IA.

Pasekmingai vedu visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Išdirbu visokius dokumentus ir popieras. Užlaikau patarnavimo ofisą.

SVEIKATOS SKYRIUS

Red. Pastaba.—Šiuo Naujienos vėl įveda Sveikatos Skyrių. Tą skyrių ves, kaip ir pirmiau kad vedė, Dr. A. J. Karalius. Naujienų skaitytojus kviečiame kuoplačiausia naudoties šiuo skyriu ir maloniu jo vedėjo patarnavimu: be įvairių straipsnelių medicinos ir sveikatos klausimais, Dr. Karalius pasižada taipjau duoti šiame skyriui atsakymus žmonėms, kurie kreiptųs į jį norėdami gauti šiokių ar tokių daktariškų patarimų. Kreipianties į jį klausimais laiškai reikia adresuoti šiaip: Dr. A. J. Karalius, C-o Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ŠALTAS ORAS.

Paprastai manoma, kad šaltis yra kokis tai nusilpnintojas ar ligų gamintojas. Jųs dažnai girdit kalbant, kad Jonas "šaltį pagavo" ir apsirgo, Jurgis persišaldė todel dabar ligoninėj guli, Antaną 'slogos" kankina, Baltrų šaltas vėjas užputė — ir taip toliaus. Vis tas nelaimingas šaltis kaltas.

Vienok ir vasarą, kuomet nėra šalčio, žmonės taipgi serga. Reiškia, šaltis nėra vienintėlis musų kuno silpnintojas.

Tiesa, neretai vien šaltis gali ligą pagimdyti. Jei kudikio kunelis bus išstatytas dideliam, staigiam šaltam ore, tai jis tikrai apsirgs; jei toks kudikis iš prigimties bus silpnas, tai nuo to jis gali ir mirti. Arba, jei kas nors pasigeria, paskui pusnis išmatuoja, tai ant rytojaus tikrai serga. Jei jo kunas buvo silpnas ir žili plaukai, tai ir jam šaltis gali duoti tikietą į geresnį pasaulį. Vienok šiame atsitikime ne vien šaltis yra kaltas, bet alkoholis, kuno silpnumas, etc.

Kada mes nušalame ausis, rankas, kojas, tai, žinoma, tik šaltį galima kaltinti. Vėl tuluose atsitikimuose ir persišaldymas yra kaltas. Pvz., jei kas nors guli su nuoga krutine prie lango, tai beveik visada pajuntą kokią nors negalę. Bet, kita vertus, atletai išsimaudo aketėje, kuomet smarkiai šąla, ir nuo to jiems tik sveikiau.

Taigi, kas del šalčio, dalykai yra gana supinti. Bandykime paaiškinti.

Ant odos šaltis veikia šitokiu budu: pirmiausia praskečia kraujagįsles — nuo to odon daugiau kraujo atbėga ir ji paraudonuoja; paskui susisiaurina kraujagįslės — tada odoje pasilieka mažiau kraujo ir ji išbąla. Tokiu budu šaltis laikinai suardo kraujo cirkuliaciją, kuri šalčiui susimažinus vėl atsigauna, įeina į savo vėžes. Žinoma, jei šaltis tęsiasi ilgą laiką ir yra stiprus, tai odos kraujo cirkuliacija ilgesniam laikui sujra, ir tada pasidaro žymi blėdis.

Ant vidurinių organų šaltis panašiai veikia, tik kenksmingiau. Pvz., leduotas vanduo gali vidurių veikimą gana serioziškai pagadinti. Kadangi šaltis, kaip matėm, suardo kraujo cirkuliaciją toj vietoj, ant kurios jis tiesioginiai veikia, tai ta vieta tampa laikinai silpnesnė. Ir tada tokioje vietoje bakterijos greitai įsigyvena ir savo nuodais pagamina ligą. Panašiu budu atsiranda vadinamas "šaltis," pneumonia (plaučių uždegimas) etc.

Reikia pridėti, kad, pvz., plaučiuose visada yra įvairių bakterijų, kurios, vienok, delei vietos audinių stiprumo negali dauginties ir ligos sukelti. Vienok kaip tik į plaučius įeina daug šalto oro, tuojaus vietomis kraujo cirkuliacija sujra, audiniai nusilpsta ir pirmiau pavergtos bakterijos ir naujai pakliuvusios randa gerą dirvą savo darbui; tada žmogus apserga. Tą patį reikia pasakyti ir apie vadinamą "katarą," "kosulį," "slogą," ir t.t. Šaltis čia yra tik tarpininkas: tos ligos pas žmogų jau seniau buvo.

Šaltis butų daug prielankesnis, jei ne staigios temperaturos permainos. Juk paprastai žmonės sėdi šiltuose kambariuose (kuriuose oras netyras ir delto kuno veikmę silpninantis) ir staiga išeina į šaltą orą — kartais prastai apsirėdę. Na, ir tada persišaldo.

Kaip rėdyties, kuo rėdyties — apie tai nekalbėsiu, nes tai nesvarbu. Visi žino koki drabužiai yra šilti, geri.

Noriu štai ką pasakyti. Geriausias vaistas nuo visokių "šalčių," "katarų" ir "slogų" yra kuno stiprinimas, prisitaikymas prie hygienos nurodymų. Stipriam žmogui šaltis nieko nereiškia.

Patartina ir žiemos laiku neužmiršti apie tyrą orą, gerą maistą, kuno švarumą.

Dr. A. J. Karalius.

Klausimai ir Atsakymai.

KLAUSIMAI:

Malonėkit paaiškinti šiuos klausimus:

Jei žmogus numiršta, tai ar sykiu ir ligų bakterijos nugaišta?

2. Kur žmogui sveikesnis oras: ant vandenio, ar ant sausžemio?

Kokie geresni dantįs duoti sudėt: a) auksiniai, b) kauliniai c) sidabriniai; išimami ar ne? Jeigu dentistas sudeda dantis, o paskui jie skauda, tai ar galima jį priversti antru kartu sudėti?

4. Ką reikia daryti, kad šunvotės užpuola?

5. Kokią intekmę turi šaltis ant žmogaus kuno?—**Naujienų Skaitytojas**, Bridgeport, Conn.

ATSAKYMAI:

Ligų bakterijos negalėtų ilgai gyventi negyvame kune — tulą laiką gali. Vienok žmogui numirus bakterijos lavone pasilieka ir net gali žmogui dideliai užkenkti, jei tik yra proga.

Į tamstos klausimą reiktų trumpai atsakyti: **ne**.

2. Ant sausžemio.

3. Tinkamai sudėti dantįs yra geri, ar jie butų auksiniai, ar kauliniai, ar kitoki. Auksiniai skaitoma geriausiais. Kas del to, ar geresni išimami, ar ne, tai štai kas: jei indedama vienas dantis, tai jis nėra išimamas. Išimami dantįs dedami kur reikia daug dantų, pvz., visų pryšakinių. Jie yra tie geri, kad duodasi gerai nuvalyti. Jei sudėtus dantis (t.y. tie jais) skauda, tai dantisto gryna kaltė, bet su pervertimu išnaujo sudėti yra labai sunkus biznis..

4. Šunvotės yra ženklas, kad kune kas nors negera. Dažniausia kraujui truksta geležies, arba yra perdaug rugšties, arba kas nors kita. Geriausia leisti šunvotėms pačioms per save nykti. Galima vieną kitą kartą iodu (iodine) patepti. Jei labai skauda — tai dėti karštus sėmenų kompresus. Aplamai, reikia kuną švariai užlaikyti. Niekados nereikia šunvotės kuo nors užlipinti.

5. Skaityk augščiau "šaltas oras."

KLAUSIMAS.

J. G. klausia: "Ką daryti, kada lupos arba rankos suskirsta"?

ATSAKYMAS.

Paimk lajaus, pašildyk ir šiltu, gult einant, gerai suskirdusias, sutrukusias vietas ištepk. Arba nusipirk aptiekoj vieną unciją glycerinos ir vieną unciją rožių vandens (Rose water), sumaišyk ir įlašink 3—4 lašus "Tr. benzoini." Tai bus puikus tepalas, kuris ir nesutrukusioms rankoms yra geras. Jis rankas padaro minkštas. Tik prieš tepimą (geriausia vakare) nereikia užmiršt rankas gerai nusimazgot.

KLAUSIMAI:

1. Kaip geriausia išnaikint nereikalingus plaukus?

2. Ar "senatogen" yra toks geras vaistas, kaip kad garsinama?

3. Nurodykit geriausius vaistus pleiskanoms prašalinti.

4. Kaip geriausia girtą žmogų išpagirioti? — **Veronika C.**

ATSAKYMAI:

1. Su elektros pagelba; tada jie neatauga.

2. Tai patentuotas "vaistas," kuris yra didžiai išreklamuotas, bet nevertas tokio garbinimo. Aš nepatariu vartoti jokių patentuotų vaistų.

3. Štai: Nusipirk **castile** muilo, supjaustyk į plonas riekutes, sumesk į vandenį ir išvirink; pridėk žalią kiaušinį ir pusę stiklo alkoholiaus. Viską gerai išmaišyk ir su tuo mišiniu trink galvą porą-tris kartus į valandą. (Vandens imk apie porą kvortų; muilo — saują riekučių).

4. Nupirk iš aptiekos "Aromatic spirits of Ammonia" ir su vandeniu iš pusės sumaišius duok išgerti didelį šaukštą, arba du, jei reikalas. Taipgi yra gera sumaišyti muštardos su šiltu vandeniu ir kokį stiklą supiltį.

Dr. A. J. Karalius.

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:

Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intekmė ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, 14, 1917.

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uzdamu (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninkės moka brangiau

Sviestas:—	
Extra Creamery	42
Extra First	41½
First	35½—38½
Seconds	32—33
Ladles	28—29
Oleomargarinas:—	
Stalui	22—24
Kepimui	16—18
Kiaušiniai:—	
Firsts	[illegible]
Extras	[illegible]
Paprastieji firsts	38—39
Maišyti	39—40½
Purvinieji	37—38
Checks	36—37
Suris:	
Twins	24
Daisies	24
Young American	24
Longhorns	24
Šveicariškas	33—36
Limburger	24
Brick	22—23
Paukščiai, gyvi:—	
Kalakutai (svarui)	14—23
Vištos	16—20½
Viščiukai	—21
Antįs	20—22
Žąsįs	16—18
Paukščiai, išdarinėti:—	
Kalakutai (svarui)	28—32
Vištos	20—21
Antįs	18—22
Žąsįs	15—19

Veršiena		
50—60 svarų, svarui		15—15½
60—80 svarų	"	16—17
90—100 svarų	"	17½—18
140—145 sv.; kaul.		14—16

Jautiena	No. 1	No. 2	No. 3
Ribs (svarui)	.18½	.18	.11
Loins	.28	.22	.13
Rounds	.14	.13	.11
Chucks	.13	.12	.10½
Plates	.11½	.10¼	.9½

Kiauliena, už 100 sv.	
20—40 svarų	$12.50—14.50
40—60 svarų	12.50—13.50
60—100 svarų	11.00—12.00
Bulvės, bušelis	2.45—2.65
Saldžiosios, statinė	4.50—5.50
Darzovės.—	
Burokai, didelė bačka	$3.50—5.00
Kalafiorai, dėžė	1.25—1.50
Agurkai, dėžės, 2 tuz.	75—2.50
Salierai, dėžė	1.50—2.00
Morkos, didelė bačka	5.00—7.00
Kopustai, did. gurb.	2.50—3.00
Salotos, did. dėžė	2.50—3.50
Cibuliai, 100 sv.	8.00—9.00
Stringbeans, gurbas	2.00—5.00
Tomėtės, pintinė	2.50—4.00
Griešėiai, did. stat.	5.50—6.00
Vaisiai, žali:—	
Obuoliai, statinė	2.00—6.00
Grapefruit, d. 46—96 št	2.50—3.75
Apelsinai, dėžės	1.50—3.50
Citrinai, dėžė	2.75—3.25
Ananasai, gurbas	3.00—3.25
Žemuogės, kvorta	.20—.30
Cukrus, už 100 sv.:—	
Piaustytas, H and E.	8.45
Standard cane, smulkus	7.25
Burokų, smulkus	7.05

MILTAI

Vasarių kviečių—	
Special brand	9.60
Patents	8.50
Straights	8.30
Clears	6.00—7.50
Prastosios rųšies	5.50—5.80
Žiemkenčių kviečių—	
Patents	8.20
Standard	8.00
First Clears	7.20—7.50
Second clears	6.00—6.50
Ruginiai—	
Baltieji	7.40
Tamsieji	6.95

Gyvulių turgus

CHICAGO, Vas. 14. Gyvulių atgabenta šiaip: galvijų ca. 14,000; avių —15,000; veršių 2,000; kiaulių — 45,000. Paduodamos kainos:

Galvijai	
Jaučiai, parinktieji	10.00—12.25
Kiek menkesni	9.00—10.25
Mituliai	10.50—11.90
Stockers and Feeders	7.00—8.25
Veršiai, parinktieji	7.00—8.75
Karvės, vidutiniškos	6.00—8.50
Buliai	6.75—9.00
Kiaulės	
Sunkiosios (240—400 svarų)	12.10—12.50
Vidut. 200—250	12.00—12.50
Lengvesnės	11.75—12.40
Paršai, geri	10.00—10.85
Avys	
Mitulės	11.90—13.85
Senės, geros	8.00—11.25
Avinai, geri	8.00—11.75
Ėrai	13.00—14.60

JAVAI

Kornai	1.00—1.02
Kviečiai 4	1.75—1.81
Rugiai	1.47
Miežiai	1.00—1.28
Avižos	56½—57

ŠIENAS

Motiejukų, geriausias	16.50—17.00
Motiejukų No. 1	15.00—16.00
Motiejukų No. 2.	14.00 14.50
Mot. No 3 maišytas..	12.50—14.00
Kultų motiejukų	8.00—10.00
Dobilų, sulig rųšies	12.50—14.00
Prėrijų, sulig rųšies	10.00—14.00
Packing	7.00—8.00
Šiaudai, ruginiai	10.00—11.00
Kvietiniai	8.50—9.50
Avižiniai	8.50—9.50

Tel. Canal 2118
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
1749 So. Halsted St, kampas 18-tos gatvės, Chicago, Ill.

BE A MASTER OF GOOD ENGLISH
If you don't know English Grammar, your English is poor. We have prepared a very practical ENGLISH GRAMMAR CORRESPONDENCE COURSE, with all necessary Lithuanian explanations, which will give you an excellent command of the English language.
YOUR SPARE TIME — thats all we ask. If you follow our instructions you will soon be able to speak and write English correctly and fluently which will be a source of pride for yourself and envy to your friends. Write for particulars before you forget.
AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES
1741 W. 47th St., (Dept. N)
Chicago. Ill.

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS.
Išmokiname piešimo, kirpimo formų siuti naminius daiktus arba aprėdalus. Diplomas [illegible] išsimokins. Valandos dieną arba vakarais tai jusų parankume. Už $10 išmokiname jus siut visokius drabužius
DRESS MAKING COLLEGES
2336 W Madison g. Western av.
1850 Wells gatve.
SARA PATEK MOKYTOJA

MUZIKOS MOKYKLA.
MOKINU mišrus vyrų, moterų ir vaikų chorus. DUODU privatiškas lekcijas dainavimo, piano, smuikos, vargonų ir mandolinų.
STASYS TURSKIS, Mok.
1531 Milwaukee ave., 2-os lub.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

Labai Indomus Straipsnis Apie Priežiurą Clearing House.

Ką reiškia visuomenei kuomet bankas yra po Clearing House priežiura

Visi nariai, kurie priguli prie Chicago Clearing House, turi išduoti egzaminą sykį į metus. Nei vienas dalykas nėra apleidžiamas Kiekvienas centas yra surokuotas, notos, mortgages, bonds'ai ir kiti svarbųs dokumentai. Visi dalykai yra labai prižiurimi, taip kad bankos, kurios yra po priežiura Clearing House, yra atsakančios.
Jei kuris nors bankas nustotų mokėti savo duokles, tada negali buti nariu Clearing House.
Clearing House egzaminai prasidėjo šiam mieste apie dešimts metų atgalios, per kurį laiką nei vienas bankas, kuris priklausė prie Clearing House, nėra susibankrutijęs.
Šie egzaminai pasirodė taip pasekmingi, kad tas yra praktikuojamas visur.
American State Bank yra narys ir naudojasi visom privilegijom, kurias teikia Clearing House ir išduoda penkis raportus kasmet.
Jis taip pat yra po priežiura Banking Departament Illinois valstijos.
Padarykite MUSŲ BANKĄ SAVO BANKU, ir jųsų pinigai bus padėti saugioje vietoje.
Paprašykite musų pirmų Auksinių Mortgages. Taip-pat vieno iš musų $100 ir $500 Auksinių Mortgage Bonds'ų.

Prezidentas,
AMERICAN STATE BANK
Kamp. Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvių.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

TĖMYKITE
"NAUJIENU"
TRIJŲ METŲ GYVAVIMO
SUKAKTUVES

"Naujienų" Bendrovė rengia Grandioziška Vakarą su turtingu Programu paskutinį nedėldienį prieš užgavėnes.

Ned., Vasario-Febr. 18, 1917

Pilsen Auditorium Svet.,
1657-61 Blue Island Ave, arti 18-tos Gat. Chicago

Svetainė atsidarys 3 val. po pietų. Inžanga 35c.

Šis Vakaras daug kuo skirsis nuo kitų vakarų, nes Naujienos žino, ko pageidauja publika.

Programe dalyvaus pasižymėjusieji solistai, chorai ir orkestra. Laike programo ant scenos bus piešiama gamtos paveikslas.

Kalbės "Naujienų" Redaktorius, Drg. P. GRIGAITIS ir du kandidatu ant aldermanų.

Kiekvienas yra maloniai kviečiamas atsilankyti, nes sekamo šiam panašaus vakaro negreit sulauksite. Tikimės nei kiek nesuvilti publikos. Programas prasidės lygiai pažymėtu laiku.

P-ia Pricevičiutė-Gugienė pasižymėjusi lietuvių solistė.

Pasarga. Privažiuoti galima 18-tos gatvės ir Blue Island kampais.
Kviečia RENGIMO KOMITETAS

(Tikietai parsiduoda "Naujienų" Ofise)

CHICAGOS ŽINIOS

IŠ KO DARO PELNĄ SEARS-ROEBUCK IR MARSCHALL FIELD KOMPANIJOS?

Kaip žinoma, Chicagoj prie moterų drabužių dirba apie 10,000 siuvėjų. Jų darbo sąlygos nepaprastai blogos. Jiems mokama tik tiek, kad jie galėtų palaikyti dušią kune. Jų išdirbiniai yra pardavinėjami Sears-Roebuck ir Marschall Field kompanijų. Tos kompanijos pasidaro sau tiesiog pasakiškus pelnus.

Ben Schleissinger kalbėdamas darbininkėms pasakė:

"Vidutiniškai imant, siuvėjai uždirba $7.50 į savaitę. Aš norėčiau girdėti iš tų ponų, kaip galima pragyventi, gaunant tokią algą?

Ar tie ponai, kurie verčia mes eginas dirbti dvokiančiose dirbtuvėse, kur gazas užnuodija apsupantį orą, — pamąsto bent kada, kokios galima tikėties šeimynos, jei merginos apsives. Tie ponai skaito save didžiausiais patriotais ir aukauja tukstantis dolerių labdaringiems tikslams. Bet juk labdarybė prasideda namie, — tai kodel jiems nepradėjus nuo savo dirbtuvių?"

Jei darbdaviai nesutiks pagerinti darbo sąlygų, tai darbininkai nieko nelaukiant mes darbą.

APIE POLICIJOS NUOVADAS.

Jau nekartą chicagiečiai protestavo prieš policijos nežmoniškumą. Ypač tas ryškiai pasirodo policijos stotyse. Ten tankiai yra atgabenami kuniškai nusilpę valkatos, kuriems daktaro pagelba yra butinai reikalinga. Bet, suprantama, jos niekas nesuteikia.

Štai ką papasakojo poni Bance.

Kartą policijos stotyj ji pamatė visai silpną moterį. Tuosyk ji kreipėsi į policistą:

Klausyk, tamsta, ta moteris serga ir reikalauja daktaro pagelbos. Manding, tamsta privalėtumei į tai atkreipti savo atidžią. Tas tamstą turėtų nepaeiti. Meldžiamoji, nekišk nosies ne į savo reikalus. Man rodos, tamsta ne atėjai čia duoti instrukcijas, ką mes privalome daryti. Jeigu tamsta neuždarysi savo burną, tai ryto, buk tikra, turėsi užsimokėti $25 pabaudos.

Tokių tai dalykų pasitaiko Chicagos policijos nuovadose.

KOVA SU MOKYKLŲ TARYBA.

Kova su atgaleive Chicagos mokyklų taryba yra vedama jau nuo senai. Dabartiniu laiku ji ypač aštrėja. Kad nors šiek tiek apsisaugojus nuo tarybos caro Loebo užpuolimų, sumanyta pravesti vieną-kitą įstatymą, kuris nedaleistų tai tarybai savaliai šeimyninkauti.

Pirmoje vietoje reikalaujama, kad taryba negalėtų be jokios priežasties prašalinti mokytojus, kaip tai ji padarė praeitais metais. Priegtam reikalaujama, kad tarybos nariai butų renkami, o ne mayoro skiriami.

MIESTAS SUVARTOJA KASDIEN 760,000,000 GALIONŲ VANDENS.

"Chicagoj dabartiniu laiku suvartojama tiek vandens, kiek niekuomte nebuvo suvartojama. 10,000,000 galionų vandens išcina daugiau, nekad išcidavo praeitos vasaros karščiausiomis dienomis. Viso vandens suvartojama 760,000,000 galionų" — pasakė miesto inžinierius John Ericson.

Reikia pasakyti, kad su pagelba dabartinių prietaisų butų galima geriausiame atvėjyj paliekti 800,000,000 galionų vandens. Vadinasi, dar vienas žingsnis — ir kai-kuriems gali pristigti vandens.

ROSELAND.

Nedėlioj, vasario 11 d., Brolių Strumilų svetainėj, 158 E. 107th st., Lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelis statė scenoje Br. Vargšo 4 veiksmų dramą "Gadynės Žaizdos." Atlošė ją gana gerai. Lošė geriausi LMS. Ratelio artistai ir savo uždavinį atliko sąžiningai. Publika vaidinimu liko pilnai patenkinta.

Pabaigoj buvo šokiai.

Visas šio vakaro pelnas buvo paskirtas pastatymui paminklo ant Br. Vargšo kapo. Bet žmonių, delei nežinomos priežasties, buvo mažokai, taip kad pelno nebus, ar bus jo visai mažai. Gaila, kad tokiam prakilniam tikslui parengtas vakaras nerado pritarimo pas rateliečius.

S.

Jacob Levine, 3341 W. North ave., davė $415 "trims vyrams ir Aliaskos" už "aukso dėžę. Dėžėj buvo misingis. Vadinasi, pelnė, kaip Zablockis ant muilo.

Lillian Liegert, 1101 W. 31 st., išėmė warrantą areštavimui Charlotte Winters, 18 metų, 36175 liko sugriautas šeimyniškas gyvenimas.

Emil Guze teisinamas už tai, kad pirkęs vogtus automobilius iš Paul Rohlfatz.

Žada aplankyti su savo misijoms Chicagą garsusis Billy Sunday.

Nicholas Costerello, italas, Cicero, nušautas netoli savo namų.

Jos. Haller, 21 metų, 822 E. 89th Pl. areštuotas. Užpuldinėja moteris.

Jos. Lago ir Jos. Friedman, 225 S. Paulina, intariami užpuldinėjime moterų.

Poni L. Crain, Dayton, O., mano, kad "J. E. Crane," kuris nusižudė Saratogos hotelyj, yra jos vyras, apleidęs ją 8 metai atgal.

Helen Ball pabėgo iš ponios Gudea namų, 6320 Magnolia ave. Sykiu su ja dingo ir $1,000 vertės brangakmenių.

Wm. McLaren, Winnipeg, areštuotas. Bandęs flirtuoti su Gladys Boland, 130 Ashland blvd.

Bert King ir Julius Settles, negrai, 3727 Dearborn, areštuoti už apiplėšimą Harry Masono namų, 111 E. 50th.

Piktadaris atėmė iš Aug. J. Fertigo (4520 Calumet ave.) ir $50 vertės laikrodį.

Magnus Alstrom, inžinierius, 2940 Diversey Pkwy., nutroško nuo gazo.

Saugus Bankas

Dideli patogumai žmonėms, kur savo pinigams pasidėti pasirenka STATE BANK of CHICAGO

State Bank of Chicago yra labai parankioje vietoj, ant kertės Washington ir La Salle gatvių. Tasai bankas gyvuoja jau 38 metai ir yra žinomas kaipo vienas tvirčiausiųjų ir saugiausiųjų bankų. Žmonių pasidėti pinigai apdrausti kapitalu ir perviršiu, kurs dabar siekia daugiau kaip **penkis milijonus dolerių.**

Taupomasai Skyrius atdaras kasdien nuo 10 lig 3 val. dieną, o **Subatomis dar ir vakarais nuo 6 lig 8.** Subatų vakarais bankas atdaras specialiai tam, kad lietuviams butų paranku ateiti su reikalais, nes šiaip dienos laiku ne kiekvienam patogu.

Už depozitus mokama 3 nuošimtis.

State Bank of Chicago

Vienintėlis vidurmiestyj bankas kame lietuviškai kalbama, nes turi lietuvį klerką.

La Salle ir Washington gtv. Priešais City Hall.

Dr. Hair

Specialistas ir jo veliausios Eur. metodos

Jei kiti negali išgydyti, ateikite pas mane. Mano prietaisai, Radio-Scope Raggi-X ir pilno įrengimo Bacteriologiška laboratorija ir Kraujo Egzaminacija atidengia man jusų tikrą ligą ir jei aš apsiimsiu gydyti jusų ligą, jusų sveikata ir spėka bus Jums sugrąžinta. Ateikit pas tikrą specialistą ir ne prie imituotojų. Tikras specialistas neklaus jųs, kur jums skauda ir kokią jųs ligą turite, bet jis jums pasakys pats, po apžiurėjimo.

DR. C. H. HAIR

Mentor Bldg.
Patmk elevaterį. Kambarys 122.
Prieš North American Cafe.
39 So. State St., Kampas Monroe.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų.

Vyrai ir Moters

Pasitark su Dr. ROSS, ištikimu gydytoju.

Nerizikuok savo sveikatos atsiduodamas į rankas naujų ir nepatyrusių daktarų. Mums malonu patarti šio dienraščio skaitytojams, kad jie gali pasitarti su Dr. Ross dykai. Jis yra senas užtikimas ir ilgiausiai praktikuojas specialistas Chicagoje.

Jis negydo ligonių per krasą. Jokis daktaras negali padaryti gero diagnozo ir užrašyt sąžiningą gydymą iki jis neišegzaminuos ir pamatys ligonius savo akimis.

Ligoniai keliauja ilgas keliones iš įvairių Suv. Valstijų kraštų pasigydyt pas Dr. Ross.

Kiekviena ypata paliesta **nervų keblumais, vidurių ir kepenų betvarke, inkstų, puslės, šlapinimosi ligomis, syphiliu, arba kraujo betvarke, ligos ir silpnumų,** reikalaujanti gero gydymo, neturi palikti nepasitarus su Dr. Ross, turinčiu daugiausia patyrimo.

Laike jo dvidešimties keturių metų praktikos jis sugrąžino tukstantiems ligonių sveikatą.

Specialė X-RAY EGZAMINACIJA Kuomet Nurodyta Moderniški Elektro Medikališki Gydymai.

914 Pagerintas 606
Be skausmo, be peilio

DR. B. M. ROSS, 35 So. Dearborn St., Kampas Monroe St., ... Chicago, Ill.
506 ir 507 Crilly Bldg. Imk elev. ant 5-to augšto.

Silpni, nervuoti, sergą ir sunykę vyrai sustiprėja, lieka energiški ir sveiki.

Jeigu jųs turite kokį silpnumą arba ligą, eikite pas seną ištikimą specialistą.

Ofiso Valandos: kasdien nuo 9 v. ryto iki 4 v. po pietų. Nedėliomis: 10 v. ryto iki 1 v. dieną. Taipgi Panedėlio, Seredos, Pėtnyčios ir Subatos vakarais nuo 7 v. iki 8 v. vakare.

TURĖKITE PINIGŲ

Jųs galite juos turėti. Kiekvienas gali juos turėti. $5 iki $200.00. Moters ar merginos, ar vedę ar pavienios, senos ar jaunos.

Mes skoliname del Stockyardų šapos ir dirbtuvės darbininkų, geležinkelio klerkams ir tt.

Paskola ant algos padaroma į 5 minutes.

Paskola ant rakandų — į 2 valandas.

Mes taipgi suteikiame paskolą ant pianų, sankrovos įrengimų, arklių, vežimų, apdraudos palisių ir bile kitų užtikrinimų. Mes nepaisome ką jųs turite arba ką jųs užsidedate, mes norim darodyt jums kad musų mokestis mažiausia mieste. Tas yra delko jųs turite veikti su mumis. Mes kviečiame jus pasiteirauti musų užmanymu, patirti, kad mes patvirtinime musų pranešimus.

LOCAL LOAN COMPANY

4647 So. Halsted Street,
Kampas 47-tos gtv., 2-ras augštas
Telephone Drover 2116.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neišimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamušty overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkoats ,vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LEVESKIO Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA

Prekybos ir Kalbų

Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politin. Ekonomijos, Knygvedystės, Daliaraščio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.

3106 So. Halsted St., Chicago

Nusipirk Mosties

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c ir $1. Pinigus galit siųst ir stamposm.

J. RIMKUS
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Ar esate Silpnas Nervuotas Užkriestas ?

"JEI TAIP, ATEIKIT PAS MANE."

Aš Gydau VYRUS

Nuo Kraujo Ligų **606-914** Nuo Kraujo Ligų

Vartoja teisingą 1-mos, 2-ros ir 3-čios stadijos; be skausmo; tikros pasekmės.

PRIVATIŠKOS LIGOS šlapinimosi kanalo ir įvairių keblumų tekėjimo šlapumo, tai lygiai uždegimo puslės, aš visai išgydysiu.

NUSILPNĖJE VYRAI: Ar Jums stokuoja linksmumo, energijos ir gyvumo, kuriuos gamta suteikė kiekvienam vyrui, ar jųs prarandate savo spėką, ar jųs esate sutingę, silpnos atmintics ir esate nervuotas? Jeigu taip, tai pasimatykit su ma nim tuojaus.

PUSLĖS ir inkstų ligos, retas šlapinimasi— ar jus tas trukdo laike miego, ar turite skausmą kryžmoje ir strėnose. Visas šlapinimosi negales gydau savo systematišku budu.

RECTAL ligos, fissures, fistulas arba kitos žarnų išėjimui lauk negalės gydoma be peilio.

RUPTURA pas vyrus gydoma be peilio ir gaišinimo laiko.

IŠBĖRIMAI iš priežasties išbėrimo arba uždegimo arba sutrukusių gyslų gydau tuojaus.

RAMATIZMAS visose jo formose kaip sutinimo arba sustingimo sąnarių, išgydoma visai mano gydymu.

EGZAMINACIJA DYKAI.

Valandos: 9 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryto iki 2 val. po pietų.

Dr. Burgess

422 So. State St.
Priešais Siegel Cooper and Co.

GERA NAUJIENA DEL KANKINAMŲJŲ

Daug kentančių vyrų ir moterų negauna pagelbos. Kodel? Delto, kad tukstančiai kenčia nuo stučkinės kirmėlės, bet gydomi nuo kitos ligos be jokių pasekmių.

Tikru ženklu buvimo tokių parazitų yra: perėjimas mažų šmotų arba dalelių stučkinės kirmėlės.

Nurodymo ženklai yra išbalusi išvaizda, tamsųs rinkiai po akių, sunykimas, nuolatinis spjaudymas ,apsivėlęs liežuvis, nustojimas apetito, godus apsivalgymas, sirguliavimas po valgio nekurių valgių, kaip silkės, svogunų, uksuso, ir tt. dargi žavėjantis nusilpnėjimas su tuščiais viduriais, apsireiškimas neveiklumo, nusilpnė jimas atminties, galvos skaudėjimas, apkvaitimas, lakiojimas juodulių prieš akis, užsikimšimas gerklės, rukštys viduriuose, širdies degimas, skausmai viduriuose, žvimbimas ausyse, jautimas sunkių vaikščiojimų žarnose, pjovimas arba aštrus skausmai žarnose, murmlenimo ir banguojančio judėjimo, širdies plakimas, nuovargimas sąnarių ir jautimas nusidėvėjimo, stoka ambicijos ir tt.

Jeigu jųs esate kankinamas stučkinės kirmėlės, ne gaišuok ilgai laiko ir neeikvok pinigų priimdinėjimu vaistų del jųsų simptomų, bet ateikite ir aš išaiškinsiu savo metodą, kuri apvalys jus nuo stučkinės kirmėlės į keletą valandų, be jo kio jautimo bei sugaišimo nuo darbo.

Mano metoda yra priimni ir greitai veikianti.

Ateik be atidėliojimo.

PASITARIMAS VISAI DYKAI

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 v. vakare. Nedėliomis 9 iki 12 d.

DR. FIELD,
740 W. Madison gatvė, kampas Halsted Str., 2-ras augštas Chicago, Ill.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

Didžiausias BALIUS šių metų

CHICAGOS RUBSIUVIAI SUSIRINKS Į

DIDŽIĄJĄ SALĘ COLISEUM

Wabash Ave. ir 16-tos Gatvė

SUBATOS VAKARE

Vasario-Feb. 17ta,'17

DEL
DRAUGIŠKO PASILINKSMINIMO

Generalis Pildantis Komitetas Amalgamated Clothing Workers of America (kuris laikys kvartalinį reguliari susirinkimą tą savaitę), ves "Grand March", vadovaujant generaliam Prezidentui SIDNEY HILLMAN ir Generaliam Sekretoriui JOSEPH SCHLOSSBERG. Organizacija stengiasi sunaudoti visus galimus budus, kad tas pasilinksminimas butų historišku nuotikiu tarpe Chicagos rubsiuvių. Komitetas tikisi pilno pasisekimo.

Kirpėjai žiponų, kelnių ir bruslotų siuvėjai ir draugai pritarėjai bus tenai.

Nė vienas rubsiuvis negali apleist neatsilankęs. Kviečia KOMITETAS.

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina:
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c.
Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.
HALSTED ir 32-ra GATVĖ.

WALTER F. SOMMERS
ADVOKATAS
RECTOR BUILDING
79 W. Monroe St., Chicago, Ill. Room 1207.
Phones Central 6107 ir 6108.

Negryna sąžinė.

Lebaunikas (žiurėdamas įsavo ką-tik gimusį kudikį): — Po plynių, ir mano vaikas nusplikęs. Vargiai ir jam beataugs plaukai.

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išliuosavimo judėjimas, Betvarkė, Komunizmas, Tikėjimas, Paternalizmas, Vergystė, Girtuokliavimas, Individuališkumas, Visiška Lygybė, Privatiška Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktiškas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.

Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St. Chicago, Illinois

Pranešimai

(PABARGA.—Draugijų pranešimus skelbiame be užmokesties. Pranešimai betgi turi but priduodami iš vakaro. laiškeliu arba telefonu. Priduoti tą pačią dieną, kada spausdinamas laikraštis, nebegali but įdėti. — "Naujienų" Adm.)

RYTO MOKYKLA.

Neužmirškite, kad ryto vakare, lygiai 8 val., prasidės Propagandos Mokyklos lekcijos. Lekcijoje iš kulturos istorijos bus išgludoma šeimynos istorija. Tema labai svarbi, todel visi mokiniai turi atsilankyti. Vieta Rašinskio svetainėje.

ROCKFORD, ILL.

LSS. 75-tos kp. extra susirinkimas įvyks pėtnyčioje, vas. 16 d., 7:30 val. vakare, svetainėj po num. 1010 S. Main st. Visi kuopos nariai atsilankykite šin susirinkiman. Sek. B. P. D.

Šiuomi pranešam, kad Keistučio kliubo dramos skyrius statys scenoje penkių veiksmų dramą "Jono Širdis" balandžio 15 d., t. y. antvelykiu.

Prašome kitų draugysčių nelošti minėtu laiku to veikalo.

Komitetas.

KARĖ PRIEŠ KARĘ.

L. S. S. 4 kuopa rengia didelį protesto susirinkimą, kuris įvyks ketvergo vakare, vasario 15 d., Mildos svetainėj ant Bridgeporto.

Kiekvienas lietuvis, toje apielinkėje gyvenantis, turi butinai buti tame susirinkime ir išreikšti savo nuomonę kaslink dabartinių nesusipratimų su Vokietija.

Nes jeigu kiltu karė, tai pagal dabar išleistus įstatymus, kiekvienas vyras nuo 18 iki 45 metų turės eiti į karę. Užtai, jeigu mes nematome reikalo kariauti, tai turime padaryti **karę prieš karę.** Komitetas.

L. S. S. VIII RAJONO IR KUOPŲ DOMAI.

Draugai, jųs žinote, jog lietuvių centro sekretoriaus nėra tarptautiniame socialistų partijos ofise, o beveik visi partijos reikalai yra tiesiog siunčiami kuopoms. Dabar, kuomet tapo išrinkta nauja LSS. VIII rajono valdyba ir kuopų sekretoriai, bet savo antrašų nėra pridavę pavieto sekretoriui, tai visi reikalai yra pertraukti su pavietu. Man atsilankius, prašė paraginti, kad rajono valdyba ir kuopų sekretoriai daduotų savo adresus į pavieto ofisą.

M. Petrauskas.

CICERO, ILL.

Sausio 28 d. J. Neffo svetainėj aš užmiršau savo auksinę plunksną (fountain pen).

Jei kas radote, malonėkite grąžinti. J. Aceris,
1510 So. 50th Ct.,
Cicero, Ill.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

"AUDĖJAI"

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devynioliktojo šimtmečio darbininkų padėjimą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, nebepakeldami priespaudos, sukįla prieš savo išnaudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir interesinga, nes jis paduoda kaipo pavyzdį, delko įvykstą sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškojimai

Suareštuokite Šituos Vagis

Pajieškau Ignaco Zingerio, kuris išbėgo iš Chicagos ketvirtą dieną Sausio 1917 m.. Jis dirbo pas mane Bankoje per septynis mėnesius ir kada aš apsirgau ir išvažiavau į Ligonbutį ant operacijos, tuomet jisai į trečią dieną po mano apsirgimo, pasiėmęs keletą šimtų dolerių, nakčia su pačia, apleido Chicagą.

Jis yra vedęs Petronelę Mačiulevičaitę, kuri paeina iš miestelio Jurbarko, Kauno gub., ir yra serganti nėščia kokie 7 mėnesiai. Jisai pats kalba išlengvo, lėtai, eina galvą palenkęs, turi geltonus plaukus ir žymę ant kairiosios akies; jisai yra 22 metų senumo, 5 pėdų ir 8 colių augščio.

Paeina iš sodos Macejuny, Švenčenių pavieto, Vilniaus gub., ir vadinas po tėvais Ignacas Zinkevičius. Kas tą vagį kur pamatysite ar sutiksite, tuojau areštuokite ir duokite man žiną kuoveikiausia, o apturėsite $100.00 dovanų, po tokiu adresu: Joseph J. Elias,
1609 So. Wood Street, Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio, J. Gražio ir draugo K. Miškinio, Kauno g., Vilkmergės pav., Debeikių parap., Gudelių sodos. Malonėkite atsišaukti šiuo adresu: J. Šarmukšnis,
10545 Edbrooke Ave., Roseland, Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Antano Malinausko, Vilniaus gub., Traku pav., Žaslių parapijos, Deinavos kiemo. Kas nurodys jo adresą, tam bus atlyginta. Miss Uršalė Malinauskaitė,
1809 Canalport Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio, Vinco Urbaičio, Suvalkų gub. Mariampolės pav., Višakio-Budos kaimo. Gyveno Wilkes Barre, Pa., po N 5 Avery St., Dirbo mainose. Meldžiu jį žinančių pranešti man jo adresą.
Vincas Urbaitis,
717 W. 19 pl. Chicago, Ill.

JIEŠKO kambario vienas vaikinas, su valgiu arba be valgio. Kas turit apie Aštuonioliktą ir Halsted gaves liuosą kambarį, malonėkite tuoj atsiliepti. Aš ateisiu pasižiurėt.
S. Z. 911 W. 33 Str., Chicago.

PAJIEŠKAU DARBO kepykloj už pagelbininką prie kepėjo, arba bučernėj. Kalbu lietuviškai, angliškai, taipgi sukalbu lenkiškai ir rusiškai. Svaigalų niekuomet nevartoju. Atsišaukite šiuo adresu: G. Budris,
919 W. 34 St., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU kambario su valgiu ar be valgio, by tik butų gerai apšildomas, tarp 30 ir 35 gatvių, Bridgeporto apielinėj. Kas turite kambarį arba žinote, malonėkite pranešti tuojaus. J. Žemaitis,
3405 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU DARBO barbernėje. Reikalaujantįs barberio malonėkite atsišaukti: Walter Walnes,
810 W. Madison St., Chicago, Ill.,
Phone Monroe 6047

PAJIEŠKAU DARBO barbernėje. Dienomis ar vakarais. Iš karto dirbsiu už pusę kainos. Esu baigęs mokyklą. Prašau atsišaukti šiuo adr.: Joe Kukanski,
653 W. 14 Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau pusbrolio Kostanto Katarskio, Jono Praspaliausko ir Bronislovo Mileikio, Kauno gub., Telšių pav. Atsišaukite, nes jieško belaisvis, Antanas Katarskis savo brolio. S. Katarskis, 2222 W. 23rd pl.,
Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU lietuvio Lenhigh, Montana. Malonėkite atsišaukti, jei ten lietuviai gyvena minėtame mieste, už ką labai busiu dėkingas.
J. Paulauskas,
P. O. Box 242, Riverton, Ill.

PAJIEŠKAU savo brolio Stanislovo Rechmano, paeinančio iš Tituvėnų parap., Raseinių pav., kuris pirm metų gyveno Roseland, Ill. Aš buvau atvažiavęs į Roseland, bet jo neradau. Turiu prie jo labai svarbų reikalą ir norėčiau su juo pasimatyti, ar susirašyti. Jis pats, ar kas jį žino, malonėkite man pranešti, už ką busiu labai dėkingas.
Peter Ranish
731 W. Monroe St., South Bend, Ind.

Pajieškau savo sesers, Zosės Venskiutės, paeina iš Kauno gubernijos, Raseinių pav. ir parapijos, Baraičių kaimo. Turiu daug svarbių reikalų. Ji pati ar kas ją žino malonėkite atsišaukti šiuo adresu:
Jonas Venskus,
1234 So. Lincoln Street, North Chicago, Ill.

Pajieškau Antaninos Juščekės, po vyru Blaževičienės, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Lauzininkų sodos, Sartininkų parap. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti. Petronėlė Daugelaitė- Lengvinienė, 11 E. 11 St., Georgetown, Ill.

Pajieškau Jono ir Mykolo Varekojų, abudu Kauno g., Biržų parapijos, Panevėžio pav., Klausučių kaimo. Meldžiu atsišaukti.
Martinas Užunaris,
3013 R Str., So. Omaha, Nebr.

Pajieškau brolio Jono Vicino ir draugo Danieliaus Kilkaus, abu Itkonių sodžiaus, Kupiškio parap., Kauno gub., Vilkmergės pavieto, D. Kilkus gyveno, panašiai, Chicagoje. Meldžių atsišaukti, arba kas juos žino malonėkite pranešti.
Povilas Vicinas,
2004 Watson St., Pittsburgh, Pa.

Randai

PASIRANDAVOJA kambarys 2-m vaikinam. Naujas namas. Elektros šviesa, maudynė. Atsišaukite: 3303 So. Union ave., 1-as augštas, front.

PASIRANDAVOJA garage 1 automobiliui. Elektros šviesa, vanduo. Antras nuo kampo įvažiavimas.
3303 So. Union ave., 1 as augštas.

Reikalavimai

REIKALAUJU dviejų preserių prie moteriškų drapanų. Darbas ant visados. Atsišaukite tuojaus.
L. Kasper
3117 Wentworth Ave., Chicago, Ill.

Reikalauja darbininkų.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras, 526 So. Dearborn St., Chicago, reikalauja:

1 geležies dirbtuvėj
1 molderio
1 murininko
1 dažų dirbtuvėj
1 skardžiaus
1 mašinisto
1 prie spaustuvės darbų
1 stiklo dirbtuvėj
10 karų dirbtuvėj
1 prie žiedų dirbimo

Taipjau daugelio darbininkų ne amatninkų kitokiems darbams.

Išvažiavimui iš Chicagos reikalinga daugelio darbininkų prie įvairių-įvairiausių darbų į fabrikus ir dirbtuves. Taipjau ukio darbams.

Vaikų skyriuje reikalaujama daugybės vaikų visokio amžiaus, **bet ne jaunesnių kaip 14 metų**, dirbti lengvesnių darbų dirbtuvėse, ofisuose, pasiuntinėjimui, mokinties įvairių amatų etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalaujama moterų ir merginų įvairiems darbams dirbtuvėse, skalbyklose, namų darbui, plovėjų, skalbėjų ir k.

UŽ DYKA PARODYMAS SYSTEUŽ DYKA PARODAVIMAS SYSTEMOS NEDĖLIOJE PO PIETŲ NUO 2 iki 4.

"COMMON SENSE CUTTING SYSTEM" mokama specialiai šiame mėnesyje: 12 pilnos mieros braižytų modelių su pilnomis instrukcijomis, kaip ištaisyti mierą ir piešinius del visų mierų, išžiurų ir formų, atspausta ant kiekvieno modelio mokyties be mokytojo. Kaina nupiginta iki $5. Prisidėk prie musų dešimts mokinių klesos dabar, sudarytos po $10 kiekvienas. Už visą $50 kursą, užsirašyk, pinigai grąžinami, jeigu neužganėdintas, tuojaus.
Prof. L. YONSAV,
Kambarys 804, 37 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Reikalaujama vyrų ir vaikinų—$25 iki $75 į savaitę; čiela mokykla mechaniškos dentisterijos Amerikoje; pasekmingiausia mokinimo sistema; mokinama pavieniui; iš knygų nemokinama; išmokinama į 3 ir 6 mėnesius, žiurint kaip lanko mokyklą; dienomis ar vakarais; lengvos salygos; augščiausi paliudijimai, rašykit del specialio katalogo 28: National School of Mechanical Dentistry, 506 So. Wabash ave., Chicago.

REIKALAUJAMA cigarų dirbėjų ir pusininko, taipgi reikalaujama cigarų pardavėjų. Atsišaukite į "VIELKA POLONIJA"
1449 W. Division St., Chicago.

REIKALINGA 10 patyrusių vyrų dirbti į Scrap Iron Yard. Atsišaukite į 1717 N. Western Ave. Chicago.

REIKALAUJU dviejų kriaučių prie siuvimo naujų ir taisymo senų. Atsišaukite greitai šiuo adresu.
JOHN B. POTELIUNAS, Phone 1461
105 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

REIKALINGAS kriaučius gerai apsipažinęs su moteriškų drabužių siuvimu. Gera mokestis. Del platesnių žinių kreipkitės laišku.
I. A. Ratushinsky, Ladies tailor,
4904 Laclede Ave., St. Louis, Mo.

REIKALAUJAMA: Screw machine operatorių, 2 pečkurių, 2 lathe hand, 3 saliuno porterių, garo pritaikytojų ir pagelbininkų, darbininkų įvairios rųšies į Hotelius ir Restoranus, 2 virėjų perdėtinių, darbininkų viduje dirbti, parankių darbininkų, 30c į valandą, 2 inžinierių, punch press darbininkų, 30c į valandą, pagelbininkų prie auto trokų, 2 darbininkų prie statymo malunų, 2 mašinistų, 42c į valandą, 2 ofiso vaikų į gelžkelio ofisą. **Merginų reikalaujama:** įdirbtuvę, hotelius ir restoranus, virėjų, 2 stenografių, nuo $60 iki $80, 3 typistų, merginų prie apžiurėjimo kambarių, namuose nakvoti, $7.50 ir valgis. Trumpos valandos.
South Park Employment Agency
4193 So. Halsted St., 2-ras augštas. Kalbama lenkiškai. Visi darbai randasi South, West ir North pusėj.

REIKALAUJAMA vyrų mokyties barberystės amato. Pigios kainos, lengvi išmokėjimai, mokinama dienomis ir vakarais, viskas puikiai, darbas kiekvienam žmogui. Ateikite arba rašykite:

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago, Ill.

Pardavimui

PARSIDUODA pigiai 6 pasažierų Fordas; nauji tairai (tires) ir kiti visi reikalingi daiktai. Atsišaukit greitai šiuo adresu:
2723 W. Madison st. Chicago

PARSIDUODA saliunas labai geroj vietoj. Kas norite pirkti kreipkitės į savininką — 4514 So. California Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliunas, kampinis, su "bowling allies" 2301-3 W. 22nd Str. Namas pasirandavoja už $135 į mėnesį. Gera vieta lietuviams. Paaukausiu del greito pardavimo. Atsišaukite į Chas M. Weber,
2213 W. 22nd St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė geroj, lietuvių apgyventoj, vietoj. Savininkas išvažiuoja ant ukės (farmos). Atsišaukite:
710 W. 14 place. Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliunas labai geroj vietoj, netoli lietuviškos bažnyčios. Pardavimo priežastis — savininkas nusipirko savo namą. Kas norite pirkti — kreipkitės į savininką: 1915 So. Union Ave. Chicago, Ill.

APIE $200 grynais pinigais; likusius lengvais išmokėjimais. 6 kambarių namelis, beizmentas, vanduo, suros, gazas, ištaisytos gatvės, lotas 25x150. $1400. McDONNELL,
2630 W. 38 St., Bargenas, veik tuojaus. Atdara vakarais ir nedėliomis.

PARSIDUODA grosernė lietuvių ir slavų apgyventoj vietoj. Senai išdirbta vieta. Inėjimas iš dviejų gatvių. Parsiduoda iš priežasties skirimosi pusininkų. Atsišaukite šiuo adresu: 1622 So. Halsted St.

NAUDOKITĖS ŠIA PROGA
Parsiduoda jaunas arklys, vežimas, pakinklai ir aprėdalai, iš priežasties ištikusio gaisro savininko krautuvę.
Justin Rukas,
1730 S. Union Ave., Chicago, Ill

ČIA YRA PROGA GYVENIME.
Parsiduoda: vištų ir daržovių ukė; 2 akeriai žemės, 5 kambarių namas, pilnai įrengtas, ukiški įrankiai, arklys, vištos, užtektinai anglių ir daržovių iki pabaigai žiemos. Reikalingos tik sėklos pavasaryje. 5c nuvažiavimas į Chicago. Savininkas tuojaus turi keliauti į vakarus. Paaukauja už $4500. Apie $1500 įmokėt, likusius po $25 mėnesyje, arba mažiau. Kiaušiniai dabar parduodama 60c tuzinas.
F. PHELAN,
3802 So. Campbell ave., Chicago

EXTRA BARGENAS. Parsiduoda seklyčios rakandai už pusę kainos, setas $140, parduosiu tik už $70 ir tt. Turi but parduota į 10 dienų. Pardavimo priežastis — nėra vietos kur padėt. Del platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu: 4832 W. 14th St. Cicero, Ill., Klausk M. A. Goberis.

PARSIDUODA 1 volkeisis vertas 200 dolerių už 85 dol. Šowkeisai 4 po dešimts pėdų ilgumo (plaid glass) storas stiklas. Pečius naujas, vertas 50 dol. dabar už 20 dolerių. Taipgi parsiduoda namų rakandai, vertės 300 dol. už 100 dol.

Laikrodininko 3 benčiai ir visokių "treis" šowkeisų.

Pasiskubinkite ateiti, nes aš už tai taip pigiai parduodu, kad man reik mokėti randa. Aš buvau pirkęs antra štorą auksinių daiktų, bet kadangi man buvo neparanku du štoru turėt, taigi dabartės didžiumą turiu parduoti. Atsišaukite į laikrodžių štorą — P. Millerio, 2256 W. 22 St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 2 namų ant vieno loto, priekinis namas, 17 kambarių, elektra, maudynės, ir tt. Užpakalinis namas 10 kambarių. Visos gatvės ištaisytos ir išmokėtos, gerai pataisyta. Randa $60 į mėnesį. Kaina $4,500, ne mažiau. Išmokėjimai sulyg parankumo, arti Crane'o dirbtuvių, McDonnell, 2630 W. 38th St.

ČIA YRA PROGA GYVENIME.
Parsiduoda: vištų ir daržovių ukė; 2 akeriai žemės, 5 kambarių namas, pilnai įrengtas, ukiški įrankiai, arklys, vištos, užtektinai anglių ir daržovių iki pabaigai žiemos. Reikalingos tik sėklos pavasaryje. 5c nuvažiavimas į Chicago. Savininkas tuojaus turi keliauti į vakarus. Paaukauja už $4300. Apie $1000 įmokėt, likusius po $20 mėnesyje, arba mažiau. Kiaušiniai dabar parduodama 60c tuzinas. McDONNELL,
2630 W. 38th St., Chicago, Ill.

..PARSIDUODA FOTOGRAFIJŲ DIRBTUVĖ
Lietuvių apgyventoje vietoje. Biznis išdirbtas nuo senai. Galima įeiti su lengvom išlygom. Pardavimo priežastis — nesupratimas biznio. K. Jamontas,
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TURIU paaukauti $165 seklyčios setą vėliausios stailės už $32, valgomojo kambario stalą ir 6 krases už $20. Karpetas $10. Komodos, brasinės lovos, paveikslai, firankos. $800 Grojantis Pianas už pirmą pasiulymą; $225 victrola ir rekordai — už $50.
Vartoti vos 90 dienų.
3019 Jackson Blvd., arti Kedzie Ave.
Chicago. Ill.

PIRK SAU visas Plumbavojimui reikmenis tiesiai už "wholesale" kainas. Mes parduosime visiems.
LEVINTHAL PLUMBING SUPPLY CO.,
1637 W. Division st., Chicago, Cor. Marshfield Ave.
Kalbama lietuviškai.

Kiekvienas darbininkas vyras ar moteris gali pats turėti nuosavą 20 akrų ukę su viena karve, viena kiaule, 20 vištų, 100 vištukų ir buti nepriklausomu $1.00 inmokėti, $1.00 į savaitę. Kreipkitės: R. H. Enoch, 16 N. Halsted St., L. 2. Chicago, Ill.

PARSIDUODA pirmos klesos saliunas. Priežastis pardavimo— savininkas serga. Biznis gerai eina. Lietuvių apielinkė. Kasdien išperka nuo $30, $35. Atsišaukite greitai. 3259 So. Normal Ave., Chicago, Ill.

$10 INDĖJIMAS DANTIES .. $4.00
LAIKE VASARIO MĖNESIO
$10 viršunės .... $3.00 iki $4.00
Bridge work .... $3.00 iki $4.50
Specialistas Dantų Traukimo

Ištraukiau 16 dantų prie Bostono Dentistų visai be skausmo ir augštai juos rekomenduoju — H. D. Waterman, krautuvė, 4520 Evanston av.

BOSTON DENTISTS
135 State St., Kampas Adams.
Virš Peacock's, prieš "The Fair" krautuvę

DENTISTAI
Ateikite pas mus del susitaisymo dantų. Mes vartojame geriausią auksą ir padarysime jums darbą už mažą kainą.
TWIN CITY DENTISTS
virš E. and W. Clothing Store,
SIOUX CITY, IA.

Phone: Yards 4317
Dr. A.R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam dykai
Gyvenimas yra tuščias kuomet pranyksta regėjimas.
Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer
Ypatinga doma atkreipiama į vaikus.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.
4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 St.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan St., Chicago.
VALANDOS: nuo 8 iki 11 išryto, nuo 5 iki 8 vakare.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110
Gyvenimas, 3412 S. Halsted st
Valandos: 8—9 ryte, tiktai.

Telephone Drover 9693
Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Valandos: 10—11 ryto, 4—6 po pietų, 7—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po pietų.
3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

Telephone Humboldt 1278
M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų, taipgi Chroniškų Ligų.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., Kampas North Ave., Kambarys 206.
VALANDOS: 8:30 iki 10 išryto; 1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

BANKES' COFFEE The Best 26c a lb.
GARSI SANTOS KAVA. Visur parduodama po 28c ir po 30c **19c**

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	ARBATA
Geriausios smetonos, geresnis, negu kur jus galit gauti .. 43c	Geriausios rųšies, 10c vertės, parsiduoda už .. 5½c	Geriausia Bankes, sulyginus su bent kokia, ½ sv 14c	Priimniausia, Gvarantuota, vertės 60c parsiduoda po.... 40c

WEST SIDE			NORTH SIDE
1373 Milwaukee Av.	1644 W. Chicago Av.	1102 W. 22nd St.	406 W. Division
2054 Milwaukee Av.	1886 Blue Island Av.	SOUTH SIDE	720 W. North Av.
1045 Milwaukee Av.	2612 W. North Av.	3032 Wentworth	2640 Lincoln Av.
1510 W. Madison St.	1217 S. Halsted St.	3427 S. Halsted	3244 Lincoln Av.
2880 W. Madison St.	1832 S. Halsted St.	4729 S. Ashland	1413 N. Clark
	1818 W. 12th St.		

Štai proga išmokti anglų kalbos, per laiškus arba klesose

American School of Languages — Amerikoniška Mokykla — DYKAI — CHICAGO, ILLINOIS

KORESPONDENCIJINIS SKYRIUS.— Kiekvienas gali išmokti ANGLIŠKAI labai greitai savo namuose iš lekcijų sutaisytų ypač tam tikslui. Šis kursas yra labai parankus kiekvienam, kuris nori greitai išmokti Anglų kalbos, bet neturi progos lankyties į mokyklą ypatiškai. Geresniam persitikrinimui, siunčiame gratiai iliustruotą, su daugeliu paaiškinimų KATALOGĄ DYKAI. Rašyk laišką tuojaus; indėk dvi markes prisiuntimui KATALOGO.
KLESŲ SKYRIUS. — Tiems, kurie gali pributi į musų mokyklą ypatiškai, turime dienines ir vakarines klesas. Mokiname daugiau valandų negu kitos mokyklos. Klesose irgi turime atskirą kursą, sutaisytą musų pačių del pradžiamokslių greitam išmokinimui Anglų kalbos. Daugiau suprantantiems turime GRAMMAR ir HIGH SCHOOL skyrius.
Viskas aiškinama Lietuviškai
Dvi mokyklos: 731 W. 18th St., ir 1741 W. 47th St.
Laiškus adresuokit: American School of Languages, 1741 West 47th St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Popieros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metai.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
Specialistas ant Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Taipgi Chroniškų Ligų
Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 8 iki 8:30 va. Nedėldieniais vakarais ofisas uždarytas
Telephone Yards 687

Dr. Povilas Zilvitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
OFISAS: 3103 So. Halsted Street.
Tel. Drover 7179
VALANDOS: 9—11 išryto; 2—5 po pietų; 6—9 vakare.
GYVENIMAS: 3341 So. Union Ave
Tel. Yards 757.

Dr. W. YUSZKIEWICZ
LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane
Dr. W. Yuszkiewicz
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dr. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas moteriškų, vyriškų ir vaikų ligų
Ofisas ir Gyvenimas:
3600 S. Halsted St., kamp 36 st
Ofisas atdaras iki 10 val. ryto, 1—3 po piet ir vakarais.
Telephone Drover 4974

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVYS DENTISTA
Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

Dr. J. Van Paing
Vyru Chroniškos Ligos
Elektriška Diagnoza ir Gydymas
Speciališka medicina nuo užnuodijimo kraujo
Vandenėta medega slaptom ligom
2059 W. MADISON ST., kampas Hoyne Ave., virš aptiekos
Valandos: 7—9 vak. nedėld. 10—12

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS
VICI VICI
Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda lykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 2-ros lubos. VALANDOS: Nuo 9 išryto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 2 po pietų.
Tel. Haymarket 2414.

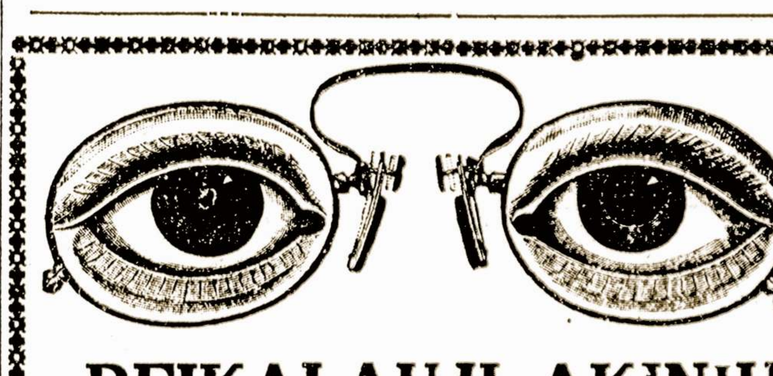

REIKALAUJI AKINIŲ
Jeigu kenti galvos skaudėjimą,
Jeigu nuolatos Tau ašaros krinta iš akių,
Jeigu Tau skauda akys,
Jeigu skaitant raidės susibėga į kruvą,
Jeigu spauda rodosi Tau dviguba,
Jeigu turi uždegimą akių,
Jeigu tau skauda akys skaitant arba siuvant, tuokart tu reikalingas akinių.
Duokite apžiurėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patyrimo Sv. Vaitekaus parapijoje. Stiklai šlifuoti sulig jusų akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniška kaina.
JOHN J. SMETANA
Akiu Specialistas
TĖMYKIT MANO UŽRAŠĄ.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-tos gatvės Ant Platt's Aptiekos 2-ras augštas.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 va. Nedėliomis nuo 9 ruto iki 12 dieną.
Tel. Canal 5335.

DAKTARAS WISSIG,
Specialistas IŠ seno krajaus
GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ,
NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusles, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai.
OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis iki 12 dieną.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršuj Bankos. Tel. Canal 3263